

mulțirilor. Dacă suma lor este egală cu zero, puteți anunța că numărul ales este 60. Dacă suma produselor este mai mare decât zero, o împărțiți la 60, iar restul este numărul căutat. Ca de obicei, luăm un exemplu. Fie numărul „secret” 18. Se calculează: 18 împărțit la 3 dă ca rest 0 (zero); împărțit la 4 dă rest 2; împărțit la 5 dă rest 3. Vi se comunică deci 0, 2 și 3. Calculați: $0 \times 40 = 0$; $2 \times 45 = 90$; $3 \times 36 = 108$. $0 + 90 + 108 = 198$. Împărțiți pe 198 la 60 și obțineți citul 3, iar restul 18, adică numărul ales inițial.

4

Cum se ghicește un număr ales de pe un tabel care cuprinde 192 de numere? Mai întâi se scriu aceste numere (cu cifre mari, vizibile de la distanța de 3—4 metri) pe o coală de hirtie albă, sub forma unui tabel cu șase coloane, astfel:

I	II	III	IV	V	VI
1	2	4	8	16	32
3	3	5	9	17	33
5	6	6	10	18	34
7	7	7	11	19	35
9	10	12	12	20	36
11	11	13	13	21	37
13	14	14	14	22	38
15	15	15	15	23	39
17	18	20	24	24	40
19	19	21	25	25	41
21	22	22	26	26	42
23	23	23	27	27	43
25	26	28	28	28	44
27	27	29	29	29	45
29	30	30	30	30	46
31	31	31	31	31	47
33	34	36	40	48	48
35	35	37	41	49	49
37	38	38	42	50	50
39	39	39	43	51	51
41	42	44	44	52	52
43	43	45	45	53	53
45	46	46	46	54	54
47	47	47	47	55	55
49	50	52	56	56	56
51	51	53	57	57	57
53	54	54	58	58	58
55	55	55	59	59	59
57	58	60	60	60	60
59	59	61	61	61	61
61	62	62	62	62	62
63	63	63	63	63	63

Cereți unei persoane să aleaga oricare număr de pe tabel și să vă indice cu precizie pe care dintre cele șase coloane se află înscris numărul respectiv. Să presupunem că vă sînt indicate coloanele II, IV și V; veți anunța imediat că este vorba de numărul 26.

Cum aflați numărul ales? Deosebit de simplu: adunați în gînd numerele care se găsesc pe primul rînd al coloanelor ce vă sînt indicate, respectiv, în exemplul de mai sus: $2 + 8 + 16 = 26$. Deci primul rînd al tabelului constituie cheia jocului.

5

Prin acest truc, tot matematic, reușiți să aflați cine a luat niște obiecte. Pentru organizarea jocului este necesară participarea a cel puțin trei persoane, în afară de „ghicitor”. Mai trebuie să fie pregătite 24 de obiecte mici, identice, de exemplu: monede, chibrituri, ace cu gămălie, boabe de fasole, pietricele...

Jocul se desfășoară astfel: cereți de la trei persoane cite un obiect personal, dintre cele pe care le au prin buzunar, să zicem: un pieptene, un stilou și o agendă. Așezați obiectele pe masă ori în alt loc vizibil tuturor și alături de ele înșiruiți cele 24 de mici obiecte pe care le-ați pregătit, de pildă monede. Întrebați apoi care sînt cele trei persoane ce doresc să ia parte la joc. Ele pot fi cele care au dat obiectele sau

altele. Să presupunem că se oferă Iulian, Valentin și Cornel. Pe aceștia îi veți ruga ca, atunci cînd veți ieși din cameră, să ia fiecare cite unul dintre cele trei obiecte și să-l ascundă în buzunar. Ieșiți din încăpere și lăsați-le timpul necesar să ascundă bine obiectele, apoi reveniți. În continuare, procedați astfel: dați lui Iulian o monedă, lui Valentin două și lui Cornel trei monede din cele 24 de pe masă. Rugați apoi ca, în timpul cit veți lipsi a doua oară, cei trei să-și împartă restul monedelor rămase pe masă în felul următor:

a) cel care a luat pieptenele, să ia un număr de monede egal cu cel pe care le are (deci dacă are două, să mai ia încă două);

b) cel care a luat stiloul să ia un număr dublu față de cel pe care i l-ați dat mai înainte (adică, pentru două să ia patru);

c) cel care a luat agenda să ia de patru ori mai multe monede față de cite i-ați dat (pentru două va lua opt).

Ieșiți iar din cameră (sau vă întoarceți cu spațele) și reveniți cînd apleciați că împărțirea monedelor a fost terminată. Cînd reintrați, priviți cite monede au rămas pe masă. Sînt posibile numai șase cazuri, și anume: o monedă, două, trei, cinci, șase și șapte. Fiecare dintre aceste resturi posibile vă indică precis la cine se găsește oricare dintre cele trei obiecte ascunse. Pentru a le „ghici” trebuie să țineți minte, sau să vă notați pe o bucatică de hirtie, următorul tabel:

Restul obiectelor	Iulian	Valentin	Cornel
1 monedă	pieptene	stilou	agenda
2 monede	stilou	pieptene	agenda
3 monede	pieptene	agenda	stilou
5 monede	stilou	agenda	pieptene
6 monede	agenda	pieptene	stilou
7 monede	agenda	stilou	pieptene

După această schemă veți indica întotdeauna cu

precizie la cine se află fiecare obiect.

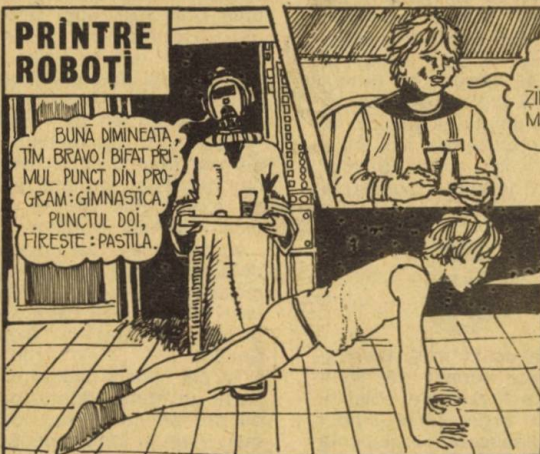
Scenariu: EMILIA CĂLDĂRARU

Desene: ELENA MIHĂESCU

TIM, FIUL TIMPULUI

PRÎNTE ROBOȚI

BUNĂ DIMINEAȚA,
TIM. BRAVO! BIFAT PRÎ-
MUL PUNCT DIN PRO-
GRAM: GIMNASTICĂ.
PUNCTUL DOI,
FĂRĂȘTE: PASTILĂ.

UF, PROFESORE.
PASTILA ASTA
ZILNICĂ. DACĂ N-ĂȘ
MAI LUA-O ?

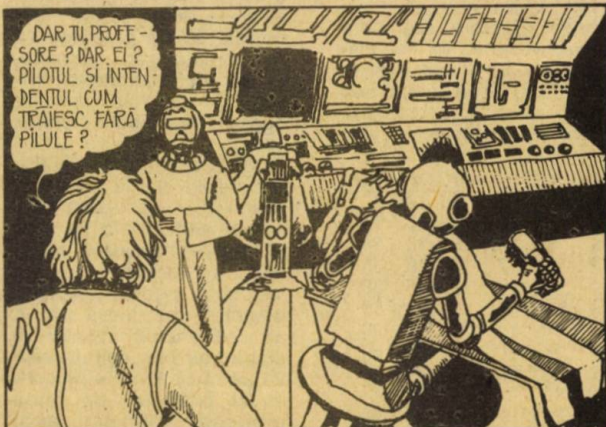
N-ĂȘ MAI
AVEA RE-
SURSE VITA-
LE. E O PAS-
TILĂ BIO-
ENERGI-
ZANTĂ.

DAR PLANCTONUL ?
DAR ALGELE DIN
EPURBETE ?

PREA PU-
ȚIN PENTRU
NEVOILE
TALE.

DAR TU, PROFE-
SORE ? DAR EI ?
PILOTUL ȘI INTEN-
DENTUL CUM
TRĂIESC FĂRĂ
PILULE ?

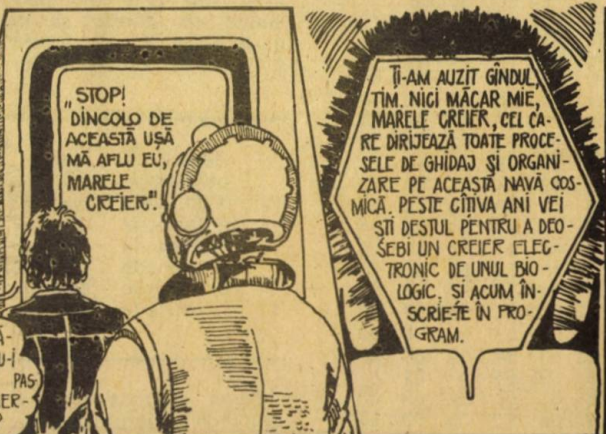
NOI, SÎNTEM ROBOȚI. E DREPT,
DOTAȚI CU CÎTE UN MICROORDI-
NATOR. ROBOȚI CIBERNETICI, ÎȚI
PURTĂM DE GRIJĂ. DIN ORDI-
NUL MARELUI CREIER.

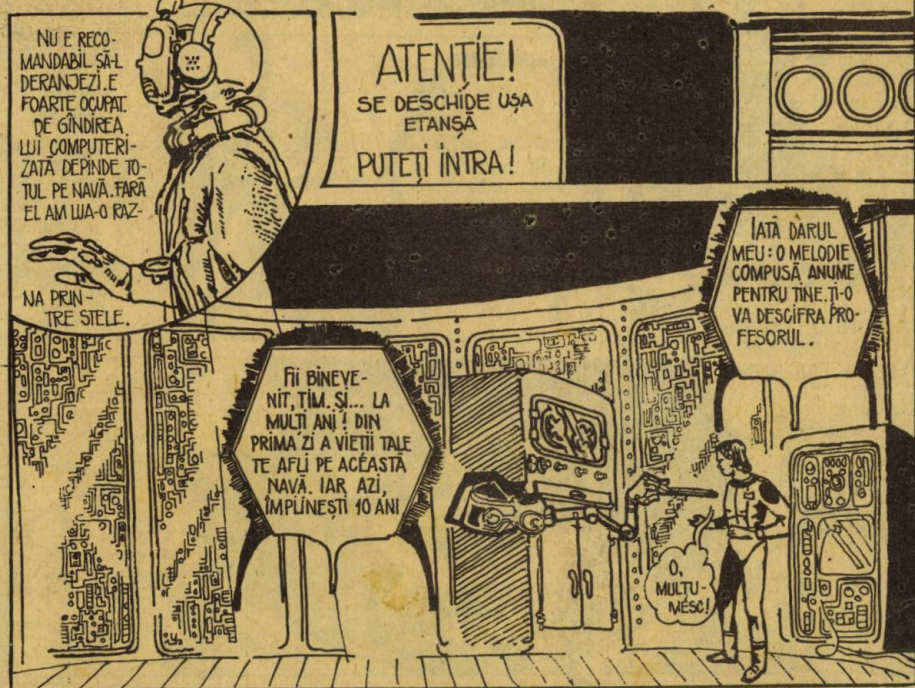
"STOP!
DINCOLO DE
ACEASTĂ UȘĂ
MĂ AFLU EU,
MARELE
CREIER."

NICI MĂ-
CAR LUI NU-I
TREBUIE PAS-
TILE BIOENER-
GIZANTE ?

ȚI-AM AUZIT GÎNDUL.
TIM. NICI MĂCAR MIE,
MARELE CREIER, CEL CA-
RE DIRIGEAZĂ TOATE PROCE-
SELE DE GHIDAJ ȘI ORGANI-
ZARE PE ACEASTĂ NAVĂ COS-
MICĂ. PESTE CÎTIVA ANI VEI
ȘTI DESTUL PENTRU A DEO-
SEBI UN CREIER ELEC-
TRONIC DE UNUL BIO-
LOGIC. ȘI ACUM ÎN-
SCRIETE ÎN PRO-
GRAM.

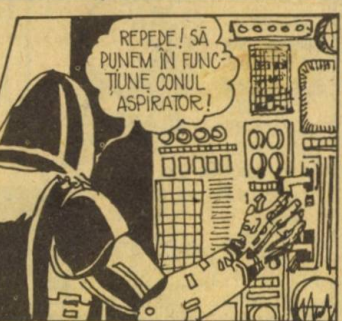
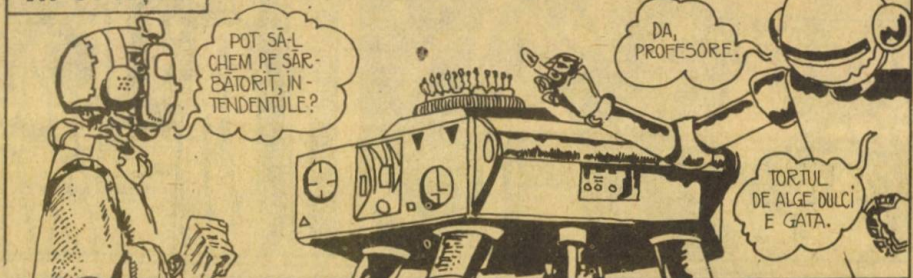

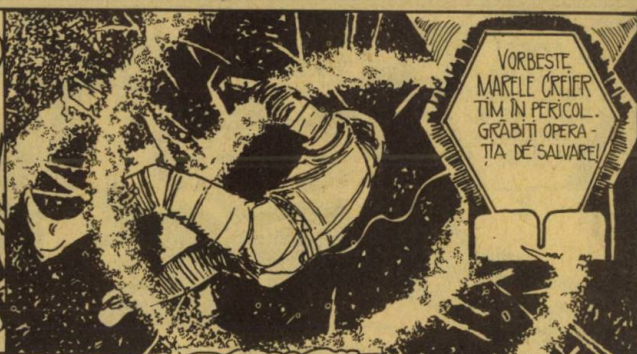
ÎN SPAȚIU

L-AI INSTRUIT BINE, PROFESORE. SI-A IMBRACAT SCAFANDRUL CORECT. MINUIESTE PERFECT PISTOLUL AUTO-PROPULSOR.

VORBESTE MARELE CREIER TIM IN PERICOL... GRABITI OPERA-TIA DE SALVARE!

DESCHIDE ECLUZA ASPIRATORULUI. DIRECTIONEAZA-L DUPA COORDONATELE TABLOULUI DE COMANDA. GATA! AM REUSIT! TIM E IN CABINA ECLUZA.

TI-AM FACUT RAPID TOATE ANALIZELE. DIN FERICIRE, N-AI NIMIC. DAR STIU CA TI-AI FACUT O ANIVERSARE „DE NEUITAT” CONFORM REGULAMENTULUI STI CE URMEAZA...

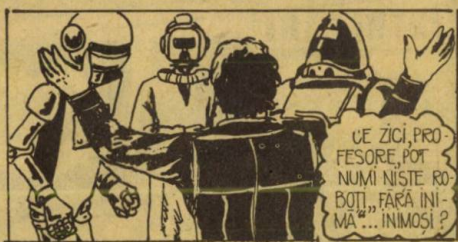

ZECE ZILE, IMAGINI FARA SENZATII, FARA EMOTII INDUSE. EH, MERGE!

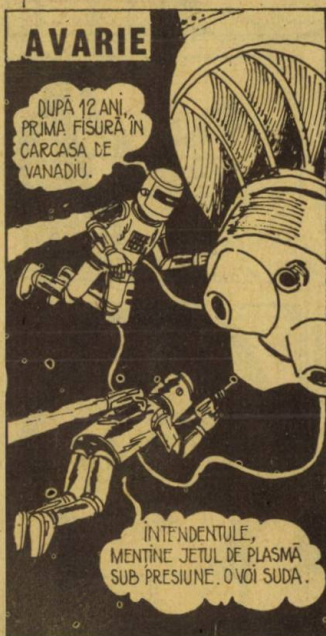

DAR PINA UNA-ALTA, O SURPRIZA DE LA ECHIPAJUL NAVEI.

MULTI ANI TRAIASA

VE ZICI, PROFESORE, POT NUMI NISTE ROBOTI FARA INIMA... INIMOSI?

AVARIE

DUPA 12 ANI, PRIMA FISURA IN CARCASA DE VANADIU.

INTENDENTULE, MENTINE JETUL DE PLASMA SUB PRESIUNE. O VOI SUDA.

DAR TOT DE 12 ANI... NICI UN RASPUNS DIN SPAIU LA SEMNALELE NOASTRE. CARE VOM MAI FI DESCOPERITI?

MARELE CREIER SPAUNE CA LA INCEPUTUL MISSIONII NOASTRE S-AU STABILIT CONTACTE RADIO CU O PLANETA CIVILIZATA DINTR-O CONSTELATIE VECINA. CEI DE PE TERRA CUNOSC, DECI, TRAIECTORIA NAVEI. IMPORTANT E SA O MENTINEM. DAR CUNOSTI CONSEMNIUL, INTENDENTULE. NICI O VORBA DESPRE TOATE ASTEA LUI TIM. TEORIA MARELUI CREIER: „E FERICIT CIT E NESTIUTOR.”

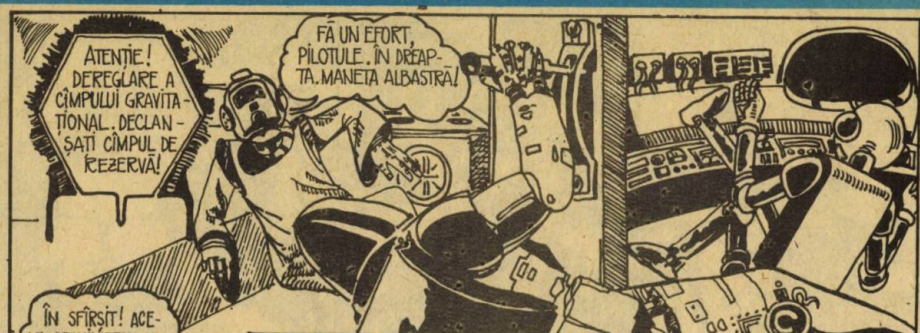

BINE CATI REVENIT. NU STIU DE CE MA SIMT GROZAV DE INGREUNAT. CRED CA AM CITEVA SUTE DE KILOGRAME.

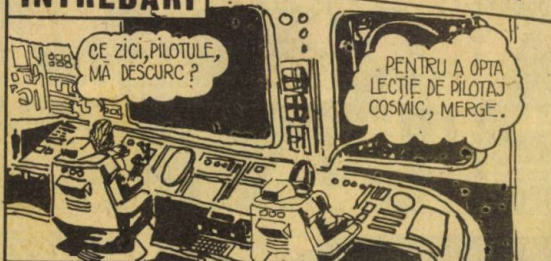
SI EU!

SI EU!

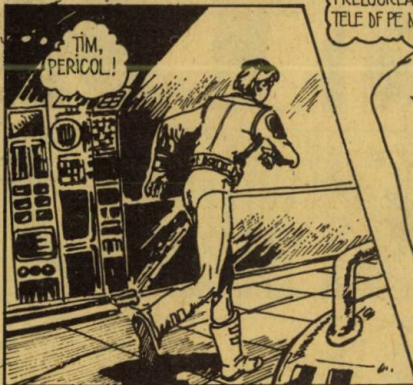

ÎNTREBĂRI

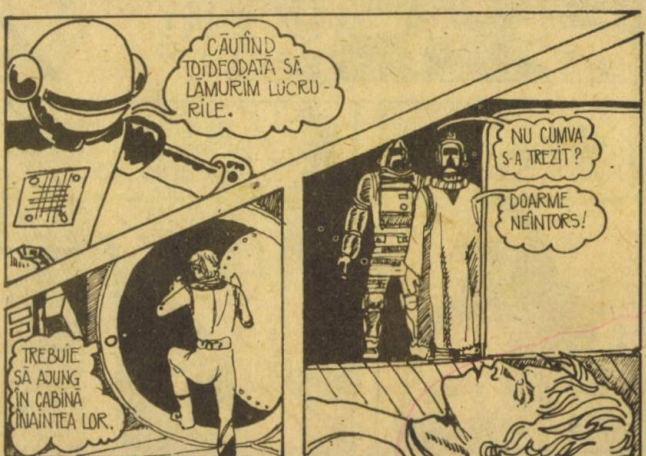

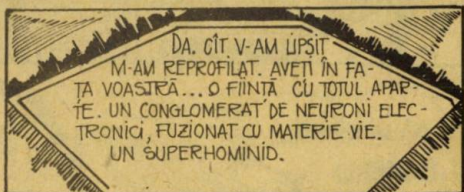
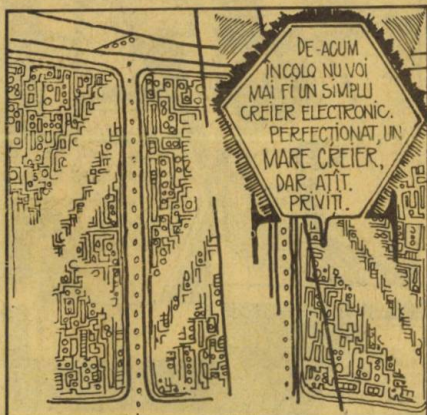
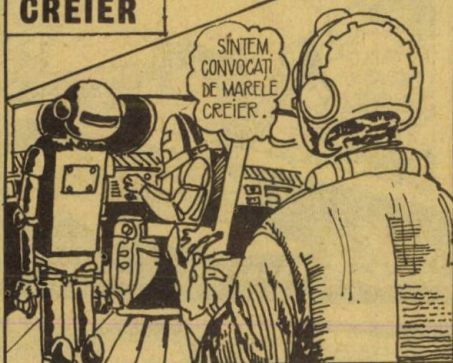

ÎNGRIJORĂRI

MARELE CREIER

CONFRUNTAREA

M-AM ASCUNS BINE AICI.

ÎN ÎNCĂPEREA MARELUI CĂPÎT, TIM, SUB FORMĂ DE CRISTAL, PRINS DE O ȚESĂTURĂ DE RELEE.

PASTILE BIOENERGIZANTE!

A ÎNFULECAT APROAPE UN PUMIN DE PASTILE. NU MAI POATE FĂRĂ ELE.

CINEVA GÎNDEȘTE AICI!

NU TE ÎNSELI. EU SÎNT CEL CARE GÎNDEȘTE!

TU ? UN... CRISTAL ?

EU, TIM. CEL PE CARE L-AI TRĂDAT.

CUM AI AJUNS AICI ? VEI FI PEDEPSIT.

NU, ÎNAINȚA TA !

NU, NUMAI ASTA NU, TIM ! NU PÔT FĂRĂ ELE. SÎNT O ÎNȚĂ VIE, ACUM, NU ÎNȚEG.

DĂ-MI CÎFRUL CAMEREI ÎNȚERISE !

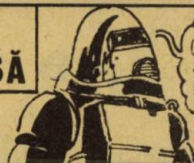
• IATĂ-L. DAR TE PREVIN : NU EȘI ÎNCĂ PREGĂTIT PENTRU CE VEI AFLA. • MAI ÎTZIU, POATE, BARBAT FIÎND...

PASTILELE RĂMÎN LA MINE. ÎȚI VEI PRIMI PORTA ZILNIC : O PASTILĂ. ȘI ȚINE MÎNȚE, "SUPEROMULE" : ASTĂZI PREȚIAU COMANDA NAVEI.

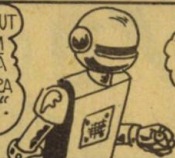
VOI ÎNCERCA SĂ TE REPROGRAMEZ.

CAMERA INTERZISĂ

SĂ FII OBȚINUT
CIFRUL!? TIM
SE ÎNDREAPTĂ
SPRE „CAMERA
INTERZISĂ“.

ACUM NIMIC
NU-ȚI MAI POATE
OPRI.

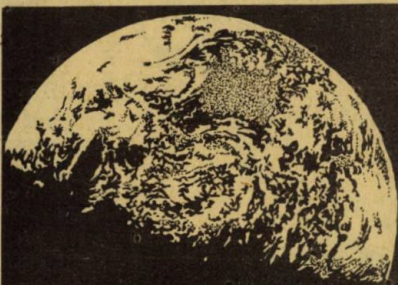
BINE AI VENIT,
FIULE. TE AȘTEPTAM

CAMERA
INTERZISĂ

CINE-MI
VORBEȘTE

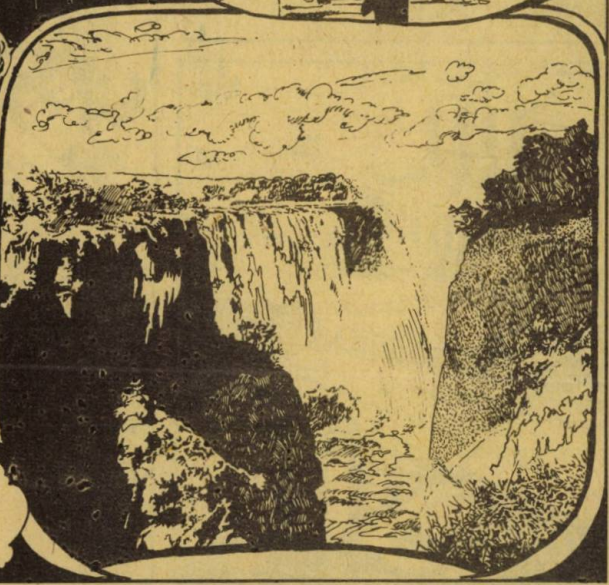
TATĂL ȘI
MAMA TA. CEI
CE ȚI-AU DAT
VIAȚĂ.

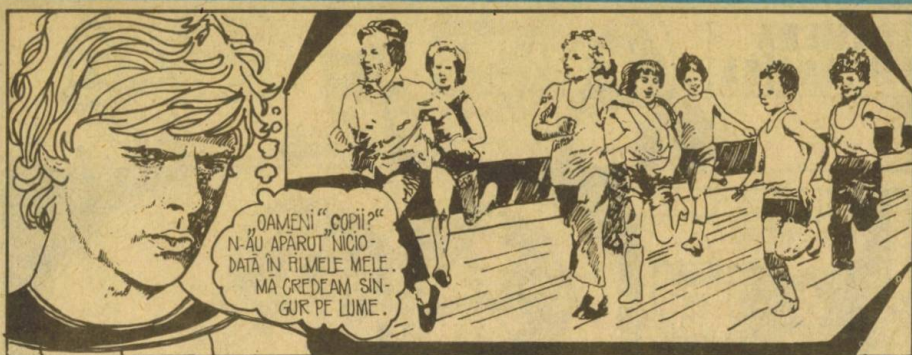
PE DRAGA NOASTRĂ PLANETĂ ARRET. A 6-A
PLANETĂ DE PE ALTAIR, DIN CONSTELAȚIA VULTURUL.
ACUM EȘTI MARE. ÎȚI PUTEȚI SPUNE: NOI NU
MAI EXISTĂM DE MULT. CA ȘI TOT CE A FOST VIU
PE PLANETA NOASTRĂ.

ERA O PLANETĂ BUNĂ, CE
ZĂMISLISE ATȚIA VIAȚĂ! ÎN APĂ,
ÎN AER, PE SOL. AVEA ATȚIA
OAMENI CA NOI, ATȚIA COPII FRU-
MOȘI ȘI VESELI CA ȚINE...

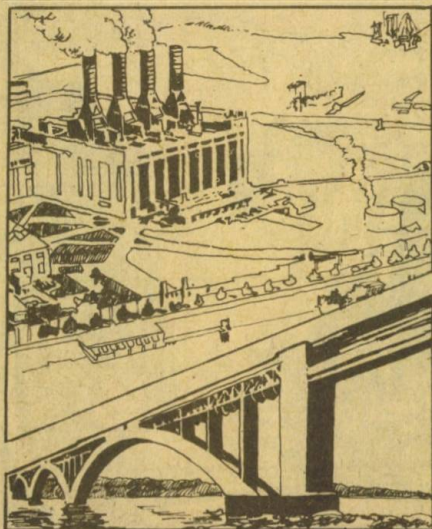

CIVILIZAȚIA NOASTRĂ N-A ȘTIUT SĂ-ȘI
ȚINA ÎN FRÎU CUCERIRILE. CUNOAȘTEREA
FISIUNII ATOMULUI NE PUTEA FERICI.

DAR AMBICIILE NESĂBUITE ALE CÎTORVA
ȘTAFINI AI LUMII NOASTRE AU DUS LA RĂZBOI
ATOMIC, LA CATACLISM.

ȘI EU? EU
CUM AM FOST
SALVAT?

LUCRAM CU TATĂL TĂU LA CENTRUL DE CERCETĂRI SPAȚIALE. PREGĂTISEM ÎN TOTUL ACEASTA NAVA DOAR PENTRU SUPRAVIEȚUIȚORUL EVENTUAL AL UNUI... RĂZBOI NUCLEAR.

EXECUTAM DOAR UN ZBOR ORBITAL DE PROBA. ÎN GROAZA A CEEA CE SE ÎNTÂMPLA PE PLANETA NOASTRĂ TE-AI NĂSCUT, FIULE. AM VIEȚUIT UN TIMP ALĂTURI DE TINE.

DAR NAVA NU ERA CONCEPUTĂ SĂ NE ADĂPOSTEASCĂ PE TOTI TREI. DINTRE NOI, TU TREBUIA SĂ TRĂIEȘTI. AM STABILIT CONTACTE CU TERRA, PLANETA SORĂ DIN CONSTELAȚIA VECINĂ, TE-AM LASAT ÎN GRIJA MARELUI CREIER. A ROBOTILOR. ȘI NOI NE-AM ÎNTORS PE PLANETA NOASTRĂ URGHISITĂ. SĂ ALINĂM PE CÎT PUTEAM SUFERINȚELE CELOR DE ACOLO. O BUNĂ SEAMĂ, LE-AM ÎMPĂRȚĂȘIT SOARTA. NE BUCURĂ, TOTUȘI, GÎNDUL CĂ VOM PUTEA TRAI PRIN TINE. DRUM BUN, FIULE, ȘI FI-FERICIT.

ACUM ȘTIU. NU SÎNT FIUL TĂMPLUJ. SÎNT FIUL VOSTRU, TATĂ ȘI MAMĂ. ȘI FIUL PLANETEI MELE. ȘĂRMANA PLANETA UCISĂ: ARRET.

ÎNTRAREA
INTERZISĂ

LACRIMI! LACRIMI!
PE OBRAZUL LUI TIM.
DE-ACUM VA CUNOAȘTE
DIFERENȚA DINTRE O
EMOȚIE ÎNDUSĂ ȘI
UNA ADEVĂRATĂ.

ACUM E OIN
CU ADEVĂRAT.

SPRE TERRA

CE MAI SPUNE
TELEINFORMAGRA-
FUL TĂU, PILOTULE ?

E TOTUL ÎN REGULĂ. ODATĂ REPLA-
SATĂ PE ORBITA ÎNITALĂ, NAVA
EVOLUEAZĂ ÎN ZBOR NORMAL.

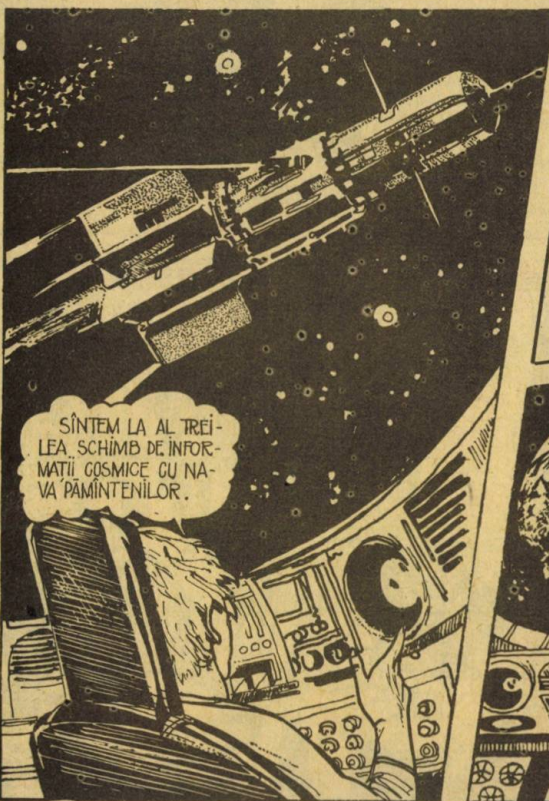

ȘI
MĂRELE
CREIER ?

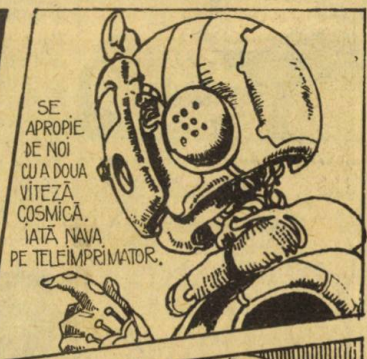
REVINE ȘI
EL, TREPTĂT, LA
NORMAL, DUPĂ
„REPROGRAMA-
RE”. IERU A
FOST PRIMA
ZI CIND A UITAT
SĂ MAI CEARĂ
„PASTILA”. DAR
NU VA MAI A-
TINGE PERFOR-
MANTELE ÎNI-
TIALE.

NOROC, CU
VOI! MAI A-
LES CU TINE,
PROFESORE

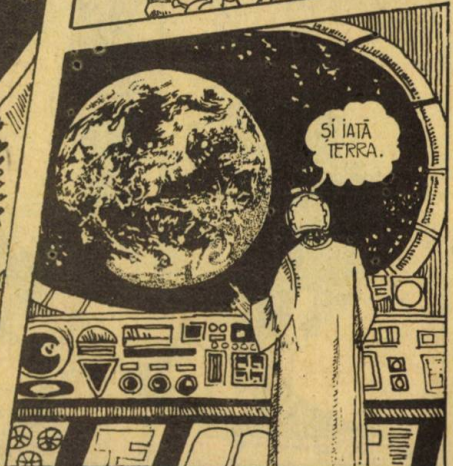
ȘI MAI ALES
CU TINE,
TIM.

SÎNTEM LA AL TREI-
LEA, SCHIMB DE ÎNFOR-
MATII COSMICE CU NA-
VA PĂMÎNTEILOR.

SE
APROPIE
DE NOI
CU A DOUA
VITEZĂ
COSMICĂ.
IATĂ NAVA
PE TELEIMPRIMATOR.

ȘI IATĂ
TERRA.

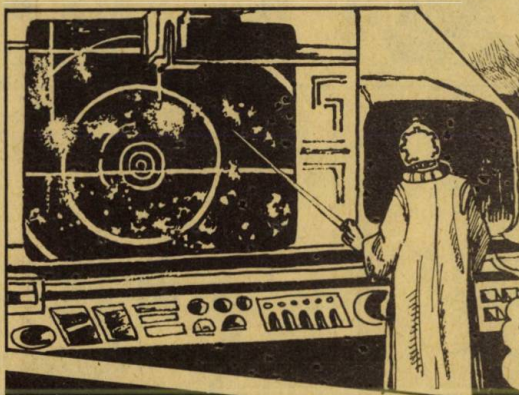

O COPIE SIAMEZĂ A PLANETEI ARRET. CA ȘI NUMELE EI. CA ȘI GRAVITAȚIA, NATURA SOLULUI, COMPOZIȚIA ATMOSFEREI. FIINȚE RAȚIONALE, GRAȚI ARTICULAT, CIVILIZAȚIE AVANSĂTĂ, CIBERNETIZARE, ROBOTIZARE.

PE TERRA E ANUL COSMIC 2200.

ATÎT AR FI PUTUT FI ȘI DE ARRET.

AM STABILIT CA ÎNȚILNIREA CELOR DOUĂ NAVE SĂ AIBĂ LOC AICI...

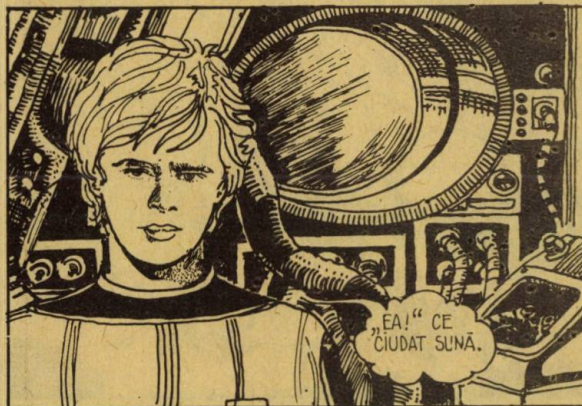

ASADAR VOM ACȚIONA MOTOARELE DE FUZIUNE -HIDROGEN-HELIU.

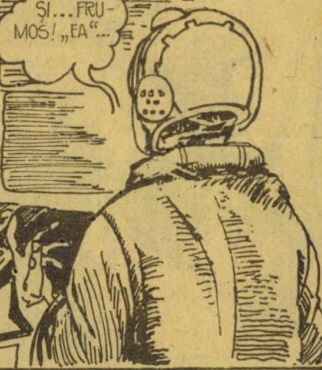
ECIPAJUL ?

DA.EI. SI EA.

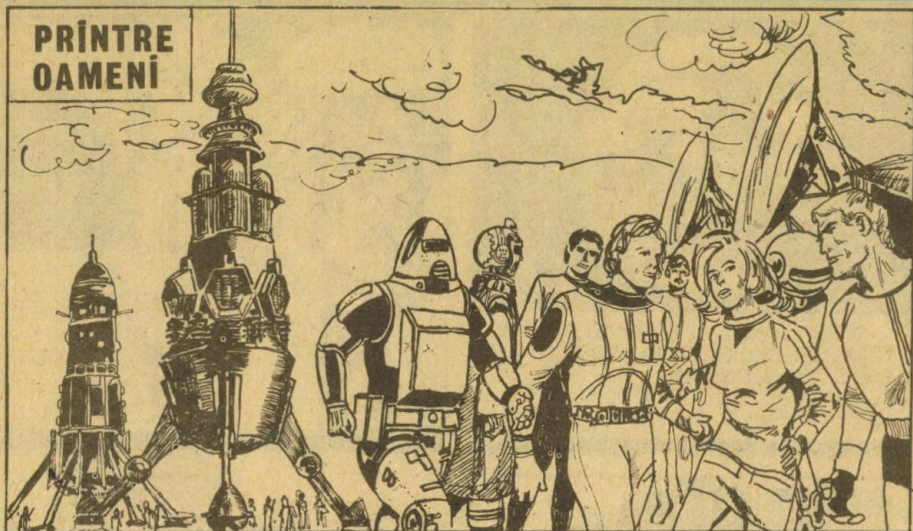
"EA!" CE CIUDAT SUNĂ.

ȘI...FRUMOS! „EA“...

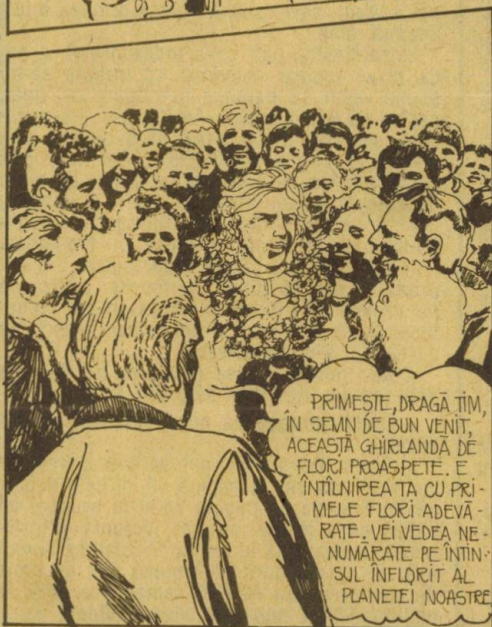

PRÎNTRE OAMENI

EU, ASTRID ȘI EXTRA- TEREȘTRII

SCHITĂ DE
ARETA ȘANDRU

N-am nimic cu extraterestrii, sînt un om pașnic, vă asigur, atunci cînd îmi termin treburile iau o carte, mă așez lîngă pervazul ferestrei și, citind, admir în rîstimpuri straturile de ceapă și pătrunjel, de petunii și panseluțe sau de regina nopții. Inspir aerul curat al serii, în camera de dîncolo, fetița mea, Astrid, stinge lumina și se culcă, nu înainte de a se spăla bine-bine pe dinți. Eu mai rămîn în urma ei, să văd dacă toate lucrurile sînt puse în ordine, apoi deschid geamul camerei de la parter și simt cum pe stradă se face liniște. Afîta liniște încît, în nopțile calde de vară, un greiere se așază sub fereastra mea și începe să cînte. Are o voce „prîntească”, apreciază nu o dată Astrid, iar Micul Print, așa l-a denumit pe greiere, nu mai poate de bucurie de vreme ce se pune pe un cîntat și mai grozav.

Într-o seară însă... Dar s-o iau cu începutul. Limpezeam tocmai niște farfurioare de dulceață, cu gîndul că aveam să încep în curînd o nouă carte, cînd, în aer se auzi un zgomot ușor care creștea din ce în ce mai tare. Am intrat repede în cameră, fereastra era ca de obicei deschisă, cînd în dreptul ei se văzu deodată o lumină puternică, de parcă cineva ar fi făcut o poză cu blițul. N-am apucat să număr pînă la zece (de cînd mă cunosc știu foarte bine să număr pînă la zece), că pe pervaz apărură pur și simplu o extraterestră.

- E prea de tot, am murmurat eu cuprinsă de panică, la citeva clipe după ce am scăpat de starea de uluială.

- De ce e prea de tot? mă întrebă piuind extraterestra (pot să jur că piua aproape tot timpul, ca un ceas electronic).

Mă uitai intrigată la ea, la ușa care dădea înspre camera Astridei, am încercat-o chiar, să văd dacă e închisă bine, apoi i-am răspuns pătrunsă de importanța momentului.

- Pentru că mine ea are lucrare de control la matematică, habar n-ai ce complicate sînt fracțiile.

Extraterestra dădu înțelegătoare din cap, își făcu mai bine loc pe pervaz și șopti (evitînd piuind):

- Nu-ți face griji, am să vorbesc încet.

Își roti ochii prin camera mea și se hotărî să mă întrebe:

SF

- Crezi că aș putea să iau loc aici citeva clipe?

Mi-am dus mîna la frunte, vai, cum puteam fi atît de nepoliticoasă, și bineînțeles că am poftit-o deîndată să ia loc în balanșoarul în care de obicei mă așezam eu ori de cite ori citeam o carte cu piraiți și nave sau cu aventuri petrecute pe mare. Trebuie să recunosc că nu în fiecare zi (sau seară) poți să primești vizita unei extraterestre. Era chiar simpatcă, de mărimea unei fetițe de opt ani, avea mîinile și picioarele foarte subțiri, palmele de mărimea citorva pioaneze, dar n-aș putea spune că nu era armonioasă și chiar foarte bine educată. Era îmbrăcată într-o salopetă sau cam așa ceva, dar totul la ea era foarte curat în afară de genunchi (unul din ei), care avea pe el urme de pămînt proaspăt.

- Știi, am alunecat în grădina înainte de a intra pe fereastră, se dezvinovăți, dar n-am stricat nimic, te asigur, se precipită ea cu explicațiile văzînd că mă uit lung la genunchiul cu pricina.

M-am uitat afară pe geam, straturile stăteau cumînti și nici o floare nu fusese smulsă de la locul ei. Așa că m-am liniștit.

- Vii de departe? am întrebato la rîndul meu, rezolvînd imediat problema genunchiului și oferindu-i mai apoi o linguriță de șerbet.

Extraterestra se apropie de pervaz, sări fără nici o dificultate pe el, dădu perdeaua la o parte, și-mi arătă o stea, care, ce mai, dacă n-ar fi fost acoperișul casei de vizavi după care lunecă grăbită, ai fi putut crede că e destul de aproape.

- Ei, aș, făcu ea, dintr-o dată.

- Cum adică? m-am întors spre ea nedumerită, că doar nu spusese nimic.

- De foarte departe chiar, pufni ea disprețuitor, și-mi dădui seama pe dată că micuța poate ghici la nevoie gîndurile.

- Ani-lumină? o întrebai atunci luînd un aer savant, care, știam, nu mă prindea întotdeauna bine.

Extraterestra piui ceva indescifrabil, semn că nu e tocmai convinsă că trebuie să-mi spună, apoi se balansă gînditoare un timp, pîrînd că se odihnește. Am lăsat-o citeva minute singură, ducîndu-mă în bucătărie să-i pregătesc citeva sandviciuri. Am mai pus două prăjituri cu vișine și un pahar cu sirop de zmeură și am intrat pe vîrfuri în cameră.

- „Robinson”? făcu ea interogativ, arătîndu-mi o carte pe care o luase din bibliotecă.

- Ihm! făcu eu. Dacă vrea, pot să i-o împrumut sau, mă gîndii eu repede, pentru că nu vroiam să-l pierd pe Robinson din bibliotecă. Dacă vrei (aici m-am înroșit brusc), aș putea să ți-o povestesc.

- Nu-i nevoie, spuse extraterestra de data asta pe un ton mai sec, am citit-o.

- Cînd? aproape că nu aveam curajul s-o întreb.

- Acum. Dacă vrei, pot să ți-o povestesc eu. Nu-i așa că, la pagina 40, el este debarcat în Brazilia, la pagina 75 el fu aruncat de valuri pe o insulă, era, se încruntă extraterestra (puteam să jur că se încruntase numai așa, de formă, fără să depună nici un efort de memorie), era deci 30 septembrie 1659, la pagina 111 îl numi pe Vineri, Vineri, la...

- Gata, te cred, îi spusei exasperată, dar când ai avut timp c-o citești pe toată?

- Acum, spuse ea și se porni pe ris. Mi-a plăcut grozav, mai ai așa cărți bune?

I-am făcut semn, dezarmată, să-și aleagă ce vrea din rafturile bibliotecii, dar extraterestra îmi făcu semn că nu-i cuviincios să citească tocmai atunci, în vizită la mine și o auzii că-mi spune:

- Cum adică „Ocolul Pământului în 80 de zile”?

- Păi, Pământul pe care stăm a fost înconjurat odată de un temerar în 80 de zile.

Se uită contrariată la genunchiul de pe care dispăruse, ce e drept, pata de pământ.

- Nu e vorba de pământul acela, cel de care te-ai lovit tu e pământ de flori. E vorba de planeta numită Pământ, pe care te găsești acum, împreună cu mine. Și, cum extraterestra mă privea nedumerită, i-am făcut semn să stea liniștită, m-am strecurat în camera Astridei, de unde m-am întors cu harta fizică a lumii, cu globul pământesc și cu desenele ei pline de grădini, de porumbei, de sorii și de planete. Între timp, extraterestra mincase tot șerbetul din borcan și mă privea cu un aer vinovat, dar eu n-aveam de gând s-o cert. Dimpotrivă, am deschis un borcan de dulceață de zmeură, pe care l-am mincat pe în-delete: o linguriță eu, patru-cinci ea. Am răso-frit împreună cărțile, ne-am uitat pe hărți, i-am explicat unde se află, mișcarea de rotație a Pământului, zilele săptămânii, cîte culori sînt, despre fluturi, și i-am desenat chiar un greiere, ei, nu tocmai pe acela care-mi cînta mie sub geam vara, dar nici acesta nu arăta chiar urit, dimpotrivă. Nu-mi era somn deloc, afară era o noapte senină, steaua pe care mi-o arătasă extraterestra fu lăsată de Pământ undeva în urmă, Pământul se îndrepta grăbit spre ziua. I-am explicat ce e aceea primăvară, că ea a aterizat pe pervazul ferestrei mele în acest anotimp și, dintr-o dată, fără să-mi dau seama cum, am adormit amîndouă, eu pe fotoliu, ea pe balansoar.

Destul că m-am trezit a doua zi dimineața cu Astrid în pragul ușii, gata îmbrăcată de școală, în uniformă și cu ghiozdanul pregătit.

- Ce s-a întimplat? mă întrebă curioasă, văzîndu-mă în fotoliu cu un pled aruncat pe genunchi, cu desenele și harta pe masă, cu „Robinson” deschis nu mai știu la ce pagină.

- Ce să fie? am dat eu din umeri. M-a vizitat o extraterestră, am simțit nevoia să-mi dau importantă. A trebuit să-i explic ce și

cum: despre Pământ, despre griu, despre zilele săptămînii.

- Și ea?

- Și ea? făcui eu ușor enervată, pentru că, într-adevăr, extraterestra nu apucase să-mi povestească nimic despre ea, ea, lungii eu vorba, ca să mă cîștig timp, ea, cite-n lună și-n stele, rostii pe nerăsuflăte. Dar, am ținut eu s-o laud, a citit „Robinson” în cîteva minute, nu ca tine, într-o vacanță întreagă, am ținut eu s-o ironizez pe fată. Astrid se făcu că nu pricepe aluzia, pescui de pe harta fizică a lumii, exact din Oceanul Pacific, un bilet, pe care mi-l arătă nedumerită. Il întoarse pe o parte și alta, mă suspectă o clipă pe mine, punînd la îndoială autenticitatea lui, apoi, după o clipă de gîndire, spuse:

- Biletul îl iau eu.

- Ce să faci cu el? m-am infuriat gîndindu-mă că, de fapt, acesta era singurul semn al trecerii extraterestrei pe la mine.

- Păi, îmi spuse fata senină, îl schimb pe două serii de timbre, o nucă de cocos și, cîntări în mînte o clipă importanța schimbului, pe un fluture din insula Hawai. I-am smuls biletul din mîna, pe bilet (era doar al meu) scria cu litere mari, citețe: „Mulțumesc pentru șerbet. Am să mai vin. Succes Astridei la lucrarea de matematică”.

- Cum am uitat? făcu Astrid dintr-o dată, întoarsă la preocupările ei cotidiane. Crezi c-o să fac bine la mate?

- La mate?

- La matematică, ce te miri așa, mai spuse ea, ignorînd atît cît putea ea să ignoreze borcanele goale de șerbet și de gem. Și răsucindu-se pe un călcîi, dispăru pe ușă.

După plecarea ei am deschis geamul, uitîndu-mă pe furiș să văd dacă nu cumva extraterestra mi-a călcat straturile în picioare. Și, cum totul era în ordine, am așezat în ordine cărțile și harta, albele cu poze și desenele. Mi-am făcut repede o cafea, am înhățat o plasă cu două sticle de lapte, apoi m-am răsucind și-am mai luat două, cine știe, pentru orice eventualitate, am gîndit eu, cu voce tare, făcîndu-mi-se dintr-o dată dor de extraterestră, pe care n-am apucat nici măcar s-o întreb cum o cheamă (ori eu știam că acesta este primul semn de bună cuviință dintre oameni), cînd un puîst somnoros se auzi de pe dulapul din bucătărie:

- Te rog să nu uiți să iei și două borcane de șerbet.

PRIMELE NOASTRE BIBLIOTECI

Printr-o „Poroncă de zi dată prin milicia principatului Moldovei, la Iași, cu numărul 5, în anul 1847, luna ianuarie, ziua 14”, hatmanul Dimitrie Sturdza anunța înființarea unei biblioteci „cuprinzătoare de cărți trebuincioase ostașilor care ar dori de a avea oarecare teoretice cunoștințe militare din uvrăjurile cel mai nou trebuincioase și de cel mai vestiți autori franțuzi, nemți și alții...”. Regulamentul de funcționare al acestei prime biblioteci militare prevedea, între altele: „îndatorirea celor care împrumută

cărți este să le aducă înapoi la o lună, căci de nu, spre pedeapsă va plăti cite un leu pe zi de întârziere, iar cu suma adunată se vor cumpăra noi uvrăjuri”. În fișierul bibliotecii se află: tratate de artilerie, atlase, manuale de istorie, regulamente privind instruirea cavaleriei, manualul otelului(!), îndatoririle soldatului, ceva despre fortificații și un vocabular francez-român.

La 19 octombrie 1864, domnitorul Cuza a dat un decret cu privire la înființarea și funcționarea bibliotecilor publice, hotărînd ca „pe lângă fiecare școală secundară și primară să fie adunate cărți didactice trebuincioase școlarilor sărmani, care n-au mijloace de a-și procura cărțile de școală”. În acel an funcționau și două mari biblioteci publice – Biblioteca Centrală din București și Biblioteca Centrală din Iași, acestea avînd „tot felul de cărți, în toate limbile.

Difficultăți CU CENTRUL DE GREUTATE

Unele lucruri simple par imposibil de executat acelora care nu cunosc legile fizicii sau nu le aplică potrivit împrejurărilor. Astfel încercați:

Proba cu scaunul

Culcați un scaun cu spătar în poziția din desen. Așezați pe partea de sus a spătarului o bomboană sau o bucată de zahăr cubic. Urcați-vă apoi pe scaun, așa cum vedeți în figură, și aplecați-vă pentru a lua cu buzele bomboana. Nu vă grăbiți și... nu vă faceți iluzii; cînd veți fi mai aproape de țintă, bomboana vă va fugi de sub nas și s-ar putea ca respectivul organ s-o

urmeze... pe dușumea, spre amuzamentul celor din jur (... dacă sînt). Reușita mișcării este însă asigurată dacă vă veți ghemui corpul spre picioarele scaunului, astfel încît centrul de greutate al corpului să fie sub punctul de sprijin.

Proba cu luminările

Tot o probă de echilibru aveți de rezolvat și în experiența următoare, pentru care aveți nevoie de un partener și de două luminări.

Față-n față cu prietenul, așezați-vă pe genunchiul stîng, ca în poziția din figură. Fiecare își va prinde călcîiul piciorului drept cu mîna dreaptă, la spate, căutînd să rămînă în echilibru pe genunchiul stîng. Distanța dintre parteneri va fi cît de două ori lungimea unui braț plus 50 cm. Unul are în mîna stîngă o luminare aprinsă, iar al doilea o luminare stinsă. Lungimea luminărilor nu va depăși 10 cm. Se cere ca, aplecîndu-se reciproc, cei doi să reușească aprinderea celei de-a doua luminări. Operația poate fi executată în același timp de mai multe perechi, urmînd ca aceea care reușește prima

2

1

PORONCA DE ZI

PRIN

MILICIA PRINCIPATULUI MOLDOVEI.

№ 7

GRANDUL SARBUT, ANUL 1942, LUNA 11, NUM. 11

apoi: hărți, litografii, manuscrise, autografe, sigilii, medalii, monede antice".

La 1 august 1867 a luat ființă Biblioteca Academiei Române, inițiativa avînd-o marii scriitori de atunci: Ion Heliade-Rădulescu, Mihail Kogălniceanu, Ion Ghica, Timotei Cipariu, George Barițiu, August Treboniu Laurian.

Biblioteca Centrală Universitară de la București și-a început activitatea la 14 martie 1895, dînd acces publicului la cele 34 000 de volume pe care le avea (sala de citire avea 48 de „scaune”). La inaugurare au asistat, între alții, Titu Maiorescu și Nicolae Iorga, care au rostit cuvîntări privitoare la evenimentul cultural desfășurat.

ION MUNTEANU

să primească un premiu. Dificultatea este cu atît mai mare cu cît între cei doi parteneri este o distanță mai lungă.

Proba la perete

Un scaunul și un perete vă permit o nouă încercare în dobîndirea deprinderii de a vă menține echilibrul.

Lipiți de perete un scaun fără spătar. Așezați-vă apoi în dreptul lui, astfel încît să aveți virful tălpilor la o distanță dublă față de lățimea scaunului. Aplecați-vă, apucați scaunul cu ambele mîini, rezemați bine capul de perete, apoi ridicați scaunul cu amîndouă mîinile și, în sfîrșit, încercați să vă îndreptați poziția corpului.

Atenție! Încercați experiența pe un covor gros, pentru că... aveți destule șanse să faceți o bruscă „legătură cu pămîntul”.

Din cauza schimbării centrului de greutate al corpului, încercarea este foarte dificilă. Pentru a reuși, lăsați jos scaunul, rezemați-vă de el și căutați prin încercări punctul de sprijin favorabil.

Proba cu prăjina

Un alt exercițiu poate fi executat cu ajutorul unui băț lung de circa doi metri, pe care-l oferiți unei persoane cu rugămîntea de a face o mișcare aparent simplă. După ce va sprijini bățul în unghiul pe care-l face dușumeaua cu peretele unei camere (sau pămîntul cu un copac), va trebui să-și treacă tot corpul pe sub braț, în partea cuprinsă între dușumea și mîinile sale. Cum exercițiul pare extrem de ușor, încercați să-l faceți întîi dumneavoastră, de preferat fără să vă observe cineva, întrucît, poate, veți cădea; situație de neînălăturat dacă vă veți așeza cu fața spre perete. Uurmați indicațiile din desene și veți trece lesne corpul pe sub braț dintr-o parte în cealaltă, fără să vă pierdeți echilibrul.

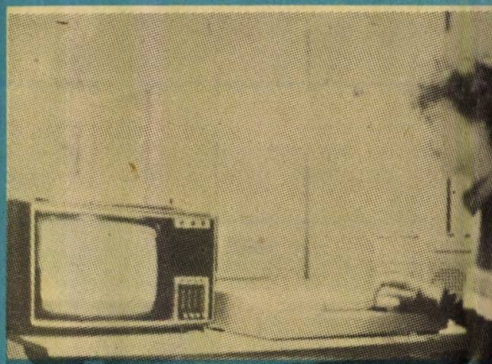

COPII ȘI CALCULATOARE ÎN POIANA SOARELUI

Imaginea viguroasă a viitorului se deschide de lângă privirile iscoditoare ale copiilor. Rolul determinant pe care îl dobîndesc știința și tehnologia în viața societății noastre deschide noi orizonturi pentru electronică, pentru robotică, automatică și implicit pentru informatică. La startul spre anul 2000, al preocupărilor tehnico-științifice, al primelor opțiuni profesionale, **informatica** deschide copiilor, îndeosebi școlarilor din ciclul gimnazial, un univers inedit, atrăgător, constelat cu fmeiuri ale unui atașament pentru toată viața. Apropierea de calculator, la această vîrstă, pune în valoare remarcabile resurse de inteligență și aplicabilitate practică. De la inițierea într-un limbaj informatic la elaborarea unor programe originale pe calculator, se exprimă capacități, se relevă vocații, se înscriu făgăduinți pentru meserii moderne, de mare viitor, pentru opere științifice originale.

În această toamnă aurie, un autobuz ROMAN încăpător care stopează vicii pe moderna platformă industrială Pipera din București, în fața unui institut pentru tehnică de calcul și informatică, pare — în după-amiaza unei zile de septembrie — un banal popas rutier. Nici faptul că în acel autobuz călătoresc mai mulți specialiști în informatică, nici că îi însoțesc o duzină de prichindei nu pare ceva deosebit. Nici

respirația adîncă a șoferului — uf, am sosit! — nu are nimic aparte. Autobuzul, binecunoscut nouă încă din zilele trecute, a pornit dintr-o tabără de pionieri specializată — ultima care și-a închis porțile în preajma redeschiderii porților școlii —, de la Poiana Soarelui, situată, peste cîteva coline cu brazi, la sud de marea cetate brașoveană a autocamionului românesc. Deosebit este faptul că la bordul lui „călătoresc” mai multe zeci de „pasageri” neobișnuiți — calculatoarele cu care a fost echipată acea tabără, pe claviatura cărora sute de mîini de copii au înscris dovada pasiunii lor — de la joc la soluții și programe de o anumită dificultate. Pe ecranele atașate acestor calculatoare, acum pasageri obosiți, ai încăpătorului autobuz RO-

MAN, s-au derulat zile în șir cifre, cuvinte, expresii grafice care au constituit, pentru acei copii, universul cel mai fascinant al unui segment de vacanță neobișnuită...

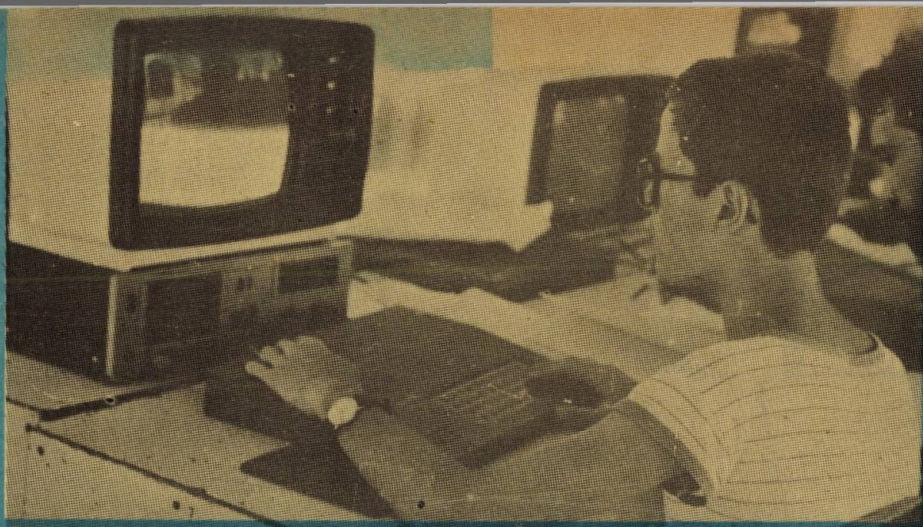
Privind cum calculatoarele își reiau locul firesc în incinta institutului — în așteptarea întîlnirilor săptămînale cu o grupă de inițiere —, revedeam, în zarea memoriei apropiate, zilele în care ele, adevărate mașini ale timpului și ale inteligenței, practic nu au cunoscut odihna. În serii succesive, pe trepte de dificultate, calculatoarele lucrau „zi-lumină”.

Pe claviaturi cu înscrisuri complicate am văzut cum mîinile, ochii și mintea copiilor încredințau comenzi născute, ca într-o joacă, din adîncul cel mai tainic al pasiunii lor pentru nou, pentru interesant, pentru competiția abstractă cu cifrele și formele. Competițiile cu fiecare coleg și mai ales cu sine însuși.

Am asistat și noi, ore în șir, la dialogul copiilor cu calculatoarele. Împreună cu specialiști ai Institutului pentru tehnică de calcul și informatică am re-

memorat — în clinchetul abia perceptibil al clapetelor cu însemne tainice — trepte a ceea ce se constituie deja ca fiind cea mai tânără tradiție a mișcării tehnico-științifice pionierești. Urmind citorva tabere similare din ultimii ani și continuind-o direct pe cea din august, de la Năvodari, de unde cei mai promițători tineri informaticieni au fost reținuți mai departe în noua tabără, tabăra de informatică din Poiana Soarelui, minunat echipată și organizată, avind ca bună gazdă Casa pionierilor și șoimilor patriei din Brașov, a relevat resurse generoase în familiarizarea copiilor cu noi domenii ale cunoașterii și tehnologiei.

Dacă ar fi să descoperim împreună, dragi cititori, configurația și mai ales rostul unei asemenea tabere, ar trebui, desigur, să apelăm, în contextul pitorescului peisaj montan, la câteva cunoștințe elementare, de la „explozia informațională” la noile tehnologii didactice — ca de pildă învățarea pe calculator —, la folosirea tot mai amplă a ciberneticii, a informaticii în industrie, în cercetarea științifică, în transporturi, în medicină, cît și în viața de fiecare zi.

Este întocmai ce au făcut colegii voștri, invitați în aceste tabere; numai că ei nu au studiat doar teoretic rostul calculatorului, al informaticii, în devenirea lor, a noastră, către viitor. Ei au învățat lucrind la calculator, învățind un abc esențial al viitorului și ajungind, mulți dintre ei, să elaboreze „programe” originale în limbajul Logo (adecvat pentru desen, muzică, toponometrie, orientare, logică ș.a.) sau limbajul Basic (adecvat problemelor de calcul). Au „inventat” jocuri sau probleme, au transpus muzică pe calculator. Și am ascultat noi înșine cum, prin inteligența iscoditoare a unui școlar din Gorj — meleaguri fertilizate

etern de simbolul columnei brâncușiene —, cunoscute sonori ale unor vechi cîntece populare au izvorît spre noi, ca dintr-o galaxie a luminii, din impulsurile ultrasensibile ale unei transpuneri pe calculator.

Ca un preludiu sau o confirmare a unor activități de instruire și creație în domeniul informaticii, care prind rădăcini tot mai adînci în județele țării, asemenea tabere constituie ferestre deschise spre vîrste și preocupări axate pe însușirea viitorului, prin apropierea de ceea ce va constitui, o tovarășie pentru activitatea de mîine din toate domeniile — calculatorul.

Abc-ul acesta, nou și pasionant, începe cu joaca în lumea electronicii, a preșcolarilor, cu forme și litere nădrăvane — supuse comenzilor, voinței celor mai mici, virtuali informaticieni —, cu programele tip „micul Profesor”, de învățare într-o nouă viziune a aritmeticii eterne, cu jocurile de amuzament și instruire derulate pe micul ecran la propriile comenzi ale copilului ș.a. De la zecile de jocuri tip „Jungla” (în care copilul trebuie să știe să ia decizii optime în fața unor situații critice) la noile strategii de instruire, la învățarea autocondusă sînt pași pe care copilul îi face, cu plăcere și fermitate, în tovarășia acestei „ființe” ce însumează inteligența și practica singurei ființe creatoare — omul.

Copilul, prin excelență, este un descoperitor. A descoperi face parte din el. Iar o unealtă adecvată descoperirii — cea mai complexă fiind poate calculatorul, el însuși cu diferite niveluri de „competență” — îl ajută pe virtualul descoperitor — copilul — să-și cunoască resursele, să folosească aceste resurse pentru progresul patriei. Să-și apropie și să-și asume astfel o dimensiune a viitorului. o

MIHAI NEGULESCU

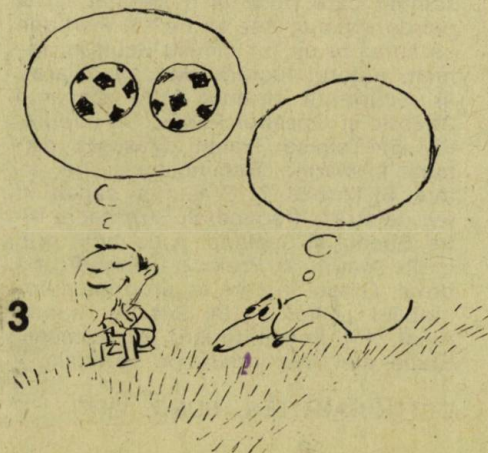
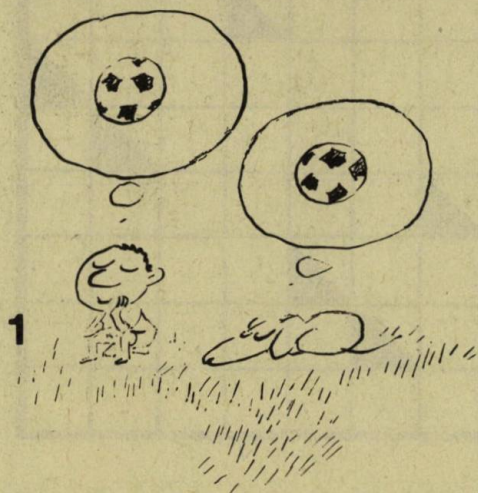

CITEVA ZIMBETE
PENTRU ALMANAH „CUTEZĂTORII”
SEMNADE DE

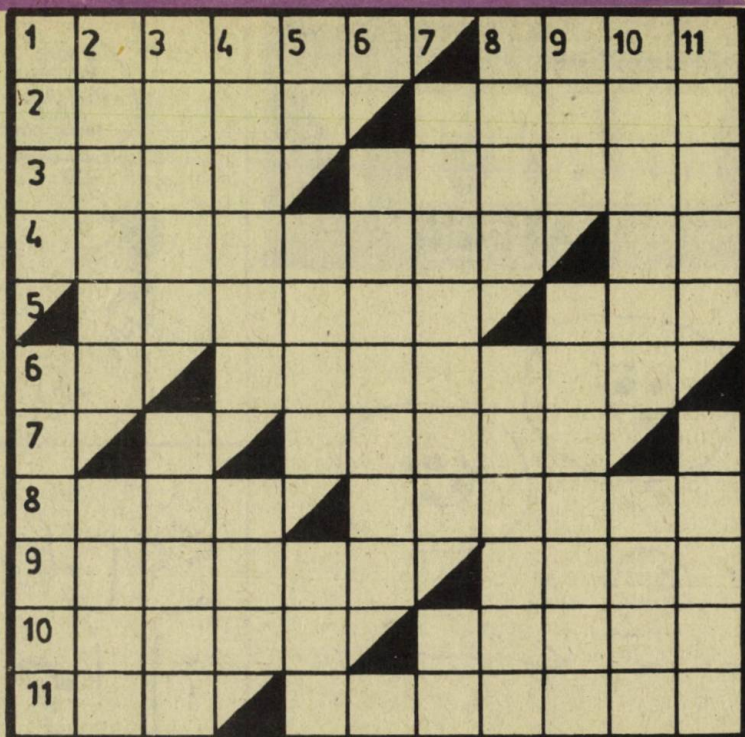
MATTY

ASLAN

În drumeție

ORIZONTAL: 1) Se zice că e drumul cel mai scurt (pl.). A ajunge la destinație. 2) Un șut pe lângă poartă. Cum vine. 3) Și-a intitulat una din poezii „Drumeție”. La intrarea și ieșirea din cameră! 4) Planisfera care ajută la că-

lătorii imaginare. De două ori în cantonament. 5) „Corăbiile deșertului”. Aproximativ (abr.). 6) Jumătate de milă! Pe lângă drum. 7) A însufleți. 8) Calul cu părul roșcat. Obicei zilnic. 9) Drum de munte. Diminutiv feminin. 10) Locul de întrecere al curselor de care din antichitate. Acoperămint pentru un drum. 11) Exprimă surprindere. Drumuri la înălțime.

VERTICAL: 1) Călătorie. Un drum însemnat care duce la o cabană. 2) A pierde drumul. Așa să fie? 3) Porțiune parcursă la un tur ciclist. Sculptor român, autorul lucrării „Mocan călare”. 4) Scurtează drumul între Oceanul Atlantic și Oceanul Pacific. În circulație. 5) Tânase Traian. Măsoară distanța în marină. Ramificație a unei artere. 6) Mobile. 7) Orașul cu canale în loc de străzi. Pepene. 8) Strîmtoare între Suedia și Seeland. A colindat prin multe locuri. 9) Prefix cu semnificația drept. Orașul în care se produce automobilul „Oltcit”. 10) Sus la munte. Avînt. 11) Popas turistic în Crimeea. Etape ale unui urcuș pe verticală.

DICTIONAR: TEA, SUND. ORT

SFATURI

PENTRU EXPEDIȚIONARI

• Când montați cortul, deschiderea acestuia orientați-o către sud-est.

• Feriți cortul de scinte, deci de un eventual incendiu, aprinzînd focul de lemne cît mai departe de cort și în direcția opusă vîntului.

• De multe ori cînd demontați cortul pierdeți țarșii prin iarbă. Îi găsiți pe toți foarte repede dacă le vopsiți capetele în roșu.

• Păstrați țarșii într-o trusă, altfel, cu vîrfurile lor ascuțite, vor agăța sau rupe celelalte obiecte din rucsac sau chiar pînza cortului.

• În caz de furtună, prin muchia superioară a acoperișului, care trebuie să fie prevăzută cu inele, treceți corzi suplimentare și fixați bine cortul de țarși.

• Verificați continuu starea frînghiilor: pe timp de ploaie lăsați frînghiile lejer, pentru că „între la apă”; pe vreme de furtună întindeți-le și strîngeți-le cît mai tare.

• Cînd plouă, nu atingeți pînza cortului cu mîna, deoarece locul atins își pierde, parțial, impermeabilitatea.

• După ploaie scuturați bine cortul, ca să se scurgă apa rămasă în cutele lui; dacă observați o ruptură cît de mică, remediați-o de îndată.

• Impermeabilizați cortul după fiecare excursie sau expediție de durată mai lungă.

• În cort sau în locuri închise nu

folosiți mașina de spirt cu pastile ES-BIT; gazele pe care le degajă sînt toxice în primul rînd pentru ochi.

• Mirosul neplăcut al lămpilor de

gaz dispăre dacă suspendați deasupra flăcării, la oarecare distanță, un burete îmbibat cu apă și oțet. El absoarbe fumul, iar mirosul urît dispăre.

• Nu aruncați cojile de lămîie. Puneți-le în cutii și veți îndepărta furnicile. Cu felioarele de lămîie rămase curățați obiectele de metal.

• Protejați de umezeală chibriturile fie învelindu-le într-o bucată de material plastic, fie trecîndu-le gămăliile prin parafină. Cînd le întrebuințați, îndepărtați crusta de parafină.

MARIA MITREA

ÎN EXCURSIE

(Triverb: 11, 2, 6)

D^{IT} O^P K^R

CONCURS PE TRASEU

(Triverb: 5, 2, 9)

S^S R^R D^D E^E N^T

SPEOLOGICĂ

(Biverb: 7, 4)

**A^A
R^R**

DE VACANȚĂ

(Criptografie: 2, 8, 2, 6)

R^R E^E T^T R^R

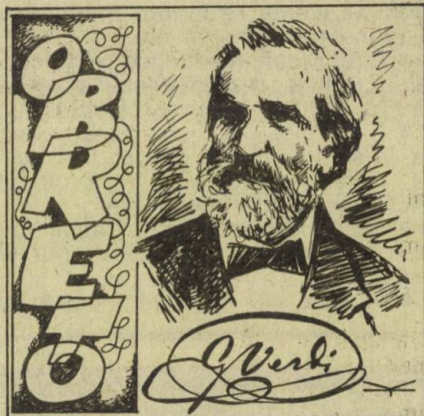
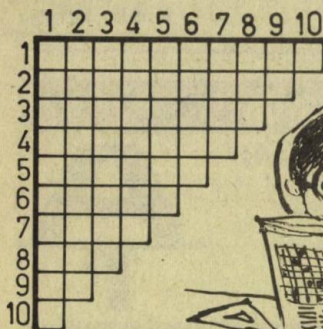

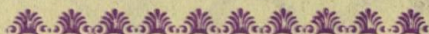
1

TRIUNGHI

ORIZONTAL ȘI VERTICAL LA FEL 1) Servesc la igiena și răcorirea străzilor. 2) Merg pe stradă. 3) Reparată. 4) Mar-tor la fața locului (pl.). 5) Zburătoare cu pene. 6) Fac parte din portul național al celor de la munte. 7) Prezintă 100%. 8) Măsoară trecerea timpului. 9) La dru-muri! 10) Unu roman.

Giuseppe Verdi a simpatizat cu ideile Revolu-ției din 1848, al cărei suflu eroic, patriotic și li-bertar străbate întreaga sa operă. Aranjind lite-rele într-o anumită ordine, veți afla titlul operei de debut a marelui compozitor.

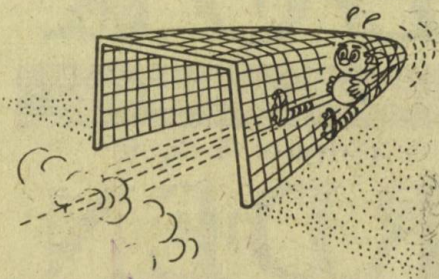

NIC NICOLAESCU

MONTANĂ

(Criptografie: 6, 6, 2, 6)

T R A B T K

2

GLUME GLUME

— Ionescule, dovedește-mi că Pământul este rotund!

— Jertare, tovarășe profesor, eu nu am susținut acest lucru!

Mama către fiul ei: — Leneșule, nu meriți să te vadă lumina soarelui.

Fiul: — De aceea m-am și așezat la umbră!

Mama: — Am știut că ai să verși cafeaua cu lapte!

Fetița: — Dacă ai știut, de ce nu mi-ai spus!

Profesorul: — Ionescule, știi tu ce este un corp transparent?

Elevul: — Da, tovarășe profesor! Un corp transparent este acela prin care se poate vedea!

Profesorul: — Dă-mi un exemplu!

Elevul: — Gaura cheii, tovarășe profesor!

Mama: — Nu ți-e rușine să fii ultimul dintr-o clasă de 28 de copii?

Fiul: — Poate fi și mai rău, mamă!

Mama: — Cum așa?

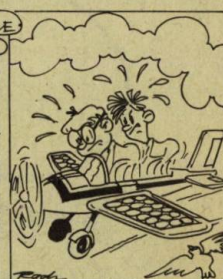
Fiul: — Presupune că aș învăța într-o clasă cu 38 de copii!

Copilul: — Mămico, dă-mi 2 lei. Pe stradă e un bătrîn și vreau să-i dau lui!

Mama: — Bravo, ești un copil bun. Dar unde-i bătrînul?

Copilul: — Nu-l vezi, mămico? Vinde înghețată!

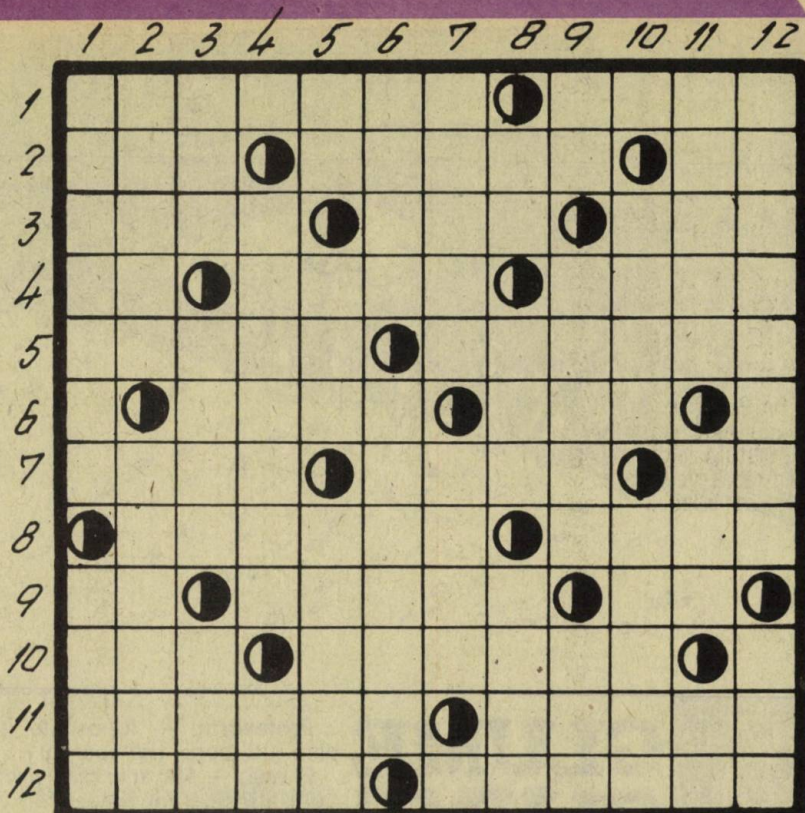
IOANA VASILIU

RADU MARIAN

PE TERRA

ORIZONTAL: 1) Cel mai înalt punct al Pământului (8 848 m). Mare în circumferință. 2) Deasupra Terrei. Astrul zilei. Nota planetei. 3) Sare a acidului uric. Curge între maluri. Așezare rurală. 4) Durată mișcării de revoluție a Pământului în jurul Soarelui. Avânt. Fructe de pădure. 5) Planeta numită Pământ. Pământ bun de cultivat. 6) Gura de foc a Siciliei. A 24-a parte dintr-o zi. 7) Componentele litosferei. Pământ. Gheorghe Tudor. 8) Rocă

duă. Exclamație la evocarea unor amintiri. 9) Desigur. Bogățiile pământului. Asia. 10) A brăzda pământul. Gura vulcanului. 11) Cele mai roditoare au, la baza solului, cernoziomul (sing.). Era de neînving cît timp atîngea pământul (mit.). 12) Cît muntele (fig.). Imensele bazine de apă ale Terrei.

VERTICAL: 1) Cercul imaginat situat la egală distanță de cei doi poli ai Pământului. Strămoși ai pământului românesc. 2) Autorul romanului „De la Pământ la Lună”. Savant sovietic, creatorul unei teorii originale privind originea vieții pe Pământ. 3) Moment din viața geologică a Terrei. Zonele polare. Numele zeiței mării în mitologia japoneză. 4) Perioadă geologică ce s-a caracterizat prin mari prăbușiri ale scoarței terestre. Planeta fără nume! 5) Spre est. Teren însămînțat cu cereale. Erodant. 6) Rudă apropiată (fem.). În legătură cu producția agricolă (pl.). 7) Secret. Ambalaj. 8) Caru! Formație apicolă în deplasare. Dormitor (reg.). 9) Primele la geologie. Mișcările periodice ale apelor, mărilor și oceanelor. Un Morfeu autohton. 10) Îmbrăcăminte de iarnă. Prezintă detalii ale suprafeței Pământului. 11) Artizani ai lutului. Zeița Pă-

mîntului la greci. Pene. 12) Pionieri ai Terrei în Cosmos. Numele a 13 riuri în R.F.Germania.

DICTIONAR: AMA, ETAC, GEA, AUE.

MOZAIC GEOGRAFIC

Singurul continent lipsit de animale de pradă este Australia, patria cangurului, a struțului emu, a ursului koala, a păsării liră, a veverițelor zburătoare și a zecilor de specii de papagali.

Prima țară din lume care a pus în valoare „respirația fierbinte a pămîntului” a fost Islanda. Ea a instalat în anul 1910 prima conductă pentru captarea și punerea în valoare a apei fierbinți de peste 86°C ce țisnește din cele 200 de gheizere. Capitala Islandei, orașul Reykjavik – cuvînt care în islandeză înseamnă „golful aburului” – este încălzit cu ajutorul apei fierbinți.

Cea mai mare anomalie climatică se întîlnește în arhipelagul Galapagos din Pacific. Cu toate că este situat la Ecuator, temperatura nu depășește 22°C, datorită curenților rece peruviani, care are o temperatură de 16°C.

Cel mai mare lac este Marea Caspică, avînd o suprafață de 371 000 km². Totodată este lacul cu cea mai mare evaporare de pe glob, anual nivelul scăzînd cu 20 cm, cu toate că primește apele fluviului Volga, cel mai mare din Europa.

Cel mai bogat lac de pe glob este „Pitt-Lake” din insula Trinidad. Marele lac conține asfalt, care este topit și comercializat. Se pare că lacul este vechiul crater al unui vulcan stins care comunică prin coșul său cu un zăcămint de țiței ce alimentează continuu lacul. Cu toate că exploatarea lui împlinește curînd 100 de ani, totuși lacul nu a secat nici cu un un metru.

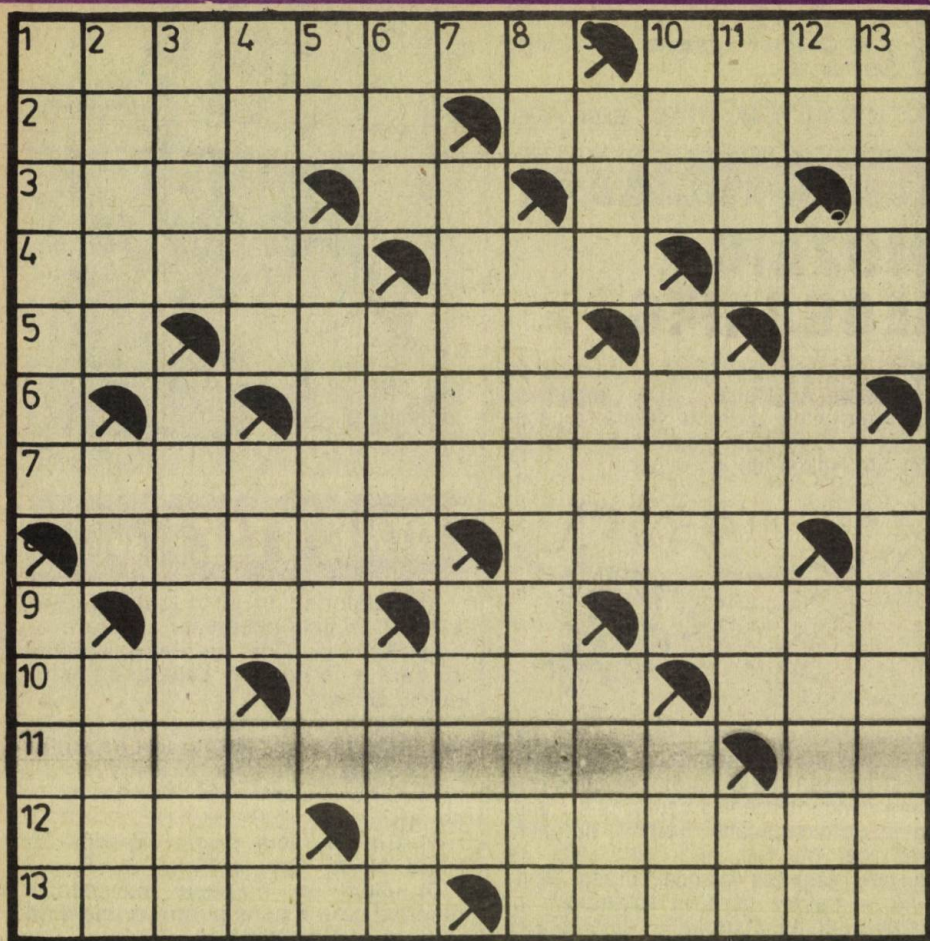
CINE ȘTIE, RĂSPUNDE

- 1) Călătorînd în jurul lumii, Darwin a făcut primele observații asupra evoluției lumii vii. Cum se numea corabia cu care a călătorit, în calitate de naturalist, Darwin?
- 2) Cum se numește cel mai important cercetător al nisipurilor, pădurilor ecuatoriale și junglei africane?
- 3) Cine a descoperit America și în ce an?
- 4) Cine a făcut prima expediție la Polul Nord? Dar la Polul Sud?
- 5) Cum se numește navigatorul olandez care a atins pentru prima dată țărmurile Australiei?
- 6) Cine a întreprins prima călătorie în jurul lumii?
- 7) Cine a fost primul călător european care a străbătut China?
- 8) Cine a descoperit drumul pe apă spre Indii?
- 9) Cine a făcut primul înconjur al Africii?
- 10) Marele navigator englez James Cook a descoperit țărmul estic al Australiei, Noua Caledonie, insulele Sandwich de Sud, Georgia de Sud și alte insule din Oceanul Pacific. Care a fost sfîrșitul lui James Cook?

RĂSPUNSURI:

1) „Beagle”; 2) David Livingstone (1813-1873); 3) Columb, în anul 1492; 4) R.E. Peary (1909) și Roald Amundsen (1911); 5) Willem Jansz în 1916, denumînd-o „Noua Olandă”; 6) Fer-nando Magellan (1480-1521); 7) Marco Polo; 8) Vasco da Gama (1469-1524); 9) Fenicienii; 10) A fost omorît într-o ciocnire cu indigenii din insulele Hawai (1779).

PIC... PIC... PIC

ORIZONTAL: 1) Lanț muntos care determină, la Cherapunji, în India, un pol al ploilor. Adăpost provizoriu pentru pescari sau lucrători agricoli. 2) Plouat. Urmele... ploilor. 3) Femei mai în vîrstă. În esență! Pitic. 4) Jgheab pentru scurgerea apei (pl.). Etapă din viața Terrei. Zeul cerului în miturile asiro-babiloniene. 5) Un soare binecunoscut. Nu poate cînta corect (pl.). Din schelet. 6) Marele liric român, autorul versurilor: „Ce te legeni, codrule/ Fără ploaie, fără vînt,/ Cu crengile la pămînt?” 7) Aluat. Are sezoane ploioase. Produs al harnicelor albine. 8) Zgomotul ritmat al picăturilor de ploaie. Meteorolog rus (1836—1869). 9) Cu soț. Vai! Barcă ușoară folosită în sport (pl.). 10) Zaharuri simple. Ploi

puternice și reci de la sfîrșitul toamnei. Prefix cu semnificația de „adevăr”. 11) O ploaie abundentă. Începutul aversei. 12) Tîrg în Spania. O ploaie în toiul verii! 13) Pescărușii care prevestesc furtuna. Inundat.

VERTICAL: 1) Haină de ploaie. O ploaie mare. 2) Pămînt mocirlos. Sau. Cele cinci mari diviziuni ale globului terestru limitate de poli, cercurile polare și de tropice (sing.). 3) Ploaie cu soare. Dă rezonanță picăturilor de ploaie. 4) Sub cupola cercului. Ploaie (fig.). Sub umbrelă! 5) Din plin! Pigmei din republica Zair. Oraș în Algeria. 6) Fire. Precipitație solidă. Vîrf de stîncă. 7) Un cer fără nori. Reprezenta fecunditatea și belșugul în Egiptul antic. 8) Apele! Fluviu navigabil în vestul Europei, care, după un curs de 1 326 km, se varsă în Marea Nordului. Bine plouați. 9) Lac vulcanic lînga Tușnad. Emilia cea mică. Grec. 10) Măsura lui Cuza. Nici cal, nici măgar (pl.). Salut roman. 11) A bubui în tim-

pul ploii. Prozator rus, autorul scrierii „Curcă plouată”. O mică teapă. 12) Acar. Sursă de ploaie. Corectă. 13) Nori de înălțime. Îi tună și-i fulgeră.

DICTIONAR: ANU, MINH, OZE, EFE, ORAN.

PLOI

Q

CIUDATE

Pe la mijlocul lunii martie a anului 1813, în împrejurimile orașului Neapole și în Calabria (Italia) s-a petrecut un fenomen deosebit de interesant. Vântul de est, care sufla de două zile, a adus dinspre mare un nor gros ce și-a schimbat culoarea din roșu-pal în roșu ca focul. Întunericul era atât de dens încât locuitorii au aprins luminile în case de la ora 16. Cădeau stropi grei de ploaie roșie. Mulțimea, speriată, credea că plouă cu sînge sau foc. Pe tot ce a căzut, ploaia a lăsat o culoare asemănătoare scorțișoarei. Picăturile acestei ploii conțineau particule solide asemănătoare unui material de origine vulcanică numit piroxen, mică galbenă, săruri de siliciu, calciu, fier și crom. Abia 33 de ani mai târziu, în 1846, s-a dovedit că transportul de praf și nisip era opera ciclonilor puternici care traversau Atlanticul. Savantul I. Ehrenberg a putut preciza că acest praf conține 73 de forme organice, între care unele sînt proprii Americii Meridionale.

Ploile colorate impresionau în trecut foarte mult. Nici astăzi unii oameni nu cunosc originea acestui fenomen. În Spania, Italia și Franța adesea cad ploi colorate în roșu. Oamenii de știință au dovedit că acestea sînt datorate germinilor microscopici ai unei plante mici — o algă monocelulară, numită bășicuța de zăpadă, ce se înmulțește foarte repede. Sporii plantei, fiind aduși de vînt, încolțesc rapid și pot imprima culoarea roșu-deschis și zăpezii. Acest lucru nu putea fi cunoscut înainte de inventarea microscopului.

Există și ploi galbene. La 16 mai 1646, la Copenhaga, a căzut o ploaie care a inundat întregul oraș. Această ploaie conținea un praf care avea exact culoarea și mirosul pucioasei. Același fenomen s-a întîmplat în anul 1665 în Norvegia. Vecinătatea vulcani-

lor Islandei ar putea să explice aceste fenomene.

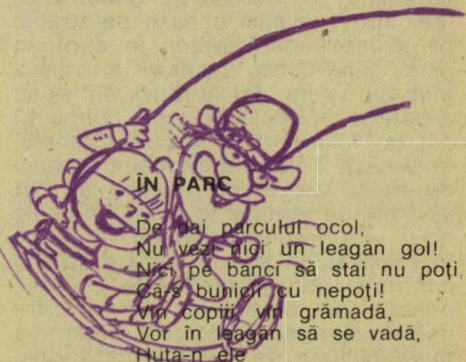
Pe data de 16 februarie 1929, în primele ore ale dimineții, la Dorohoi a căzut o zăpadă galbenă. Din analiza chimică s-a constatat că apa provenită din topirea zăpezii conținea o pulbere de culoare brun-gălbuie, transportată cu ajutorul vîntului tocmai din zonele deșertice ale sud-vestului Asiei și nordului Africii. Un asemenea fenomen s-a repetat în țara noastră și în iarna anului 1956.

Ploile albe sau „de lapte”, pentru că au căzut și asemenea ploi, se datorează erupțiilor vulcanice sau smulgerii solurilor albe cretoase de către un uragan.

Efectul deplasării unei furtuni cu vîrtejuri de aer (trombe) pe deasupra unor ogoare cultivate cu grîu, de unde spicele sau boabele sînt absorbite și transportate la mari distanțe, poate fi o adevărată „ploaie de grîu”. Analele meteorologice citează multe exemple de ploi care aduceau boabe de grîu, frunze și flori smulse și transportate de vînt.

O ploaie cu portocale ar fi de domeniul basmului. Și totuși... La 8 iulie 1833, o trombă formată pe mare, lângă Neapole, a erupt pe țarm și, în drum, a golit complet niște mari coșuri cu portocale. Cîteva minute după aceea, la o mare distanță de acest loc, o tînră ce se afla pe o terasă a asistat la o adevărată ploaie cu portocale.

Uraganul „Gazelle”, trecînd în 1954 pe deasupra insulei Haiti, a ridicat în aer fragmente de bambus, cochilii de gasteropode și nuci de cocos. Acestea au străbătut 1 500 km în trei zile, poposind în statul Carolina de Nord (S.U.A.).

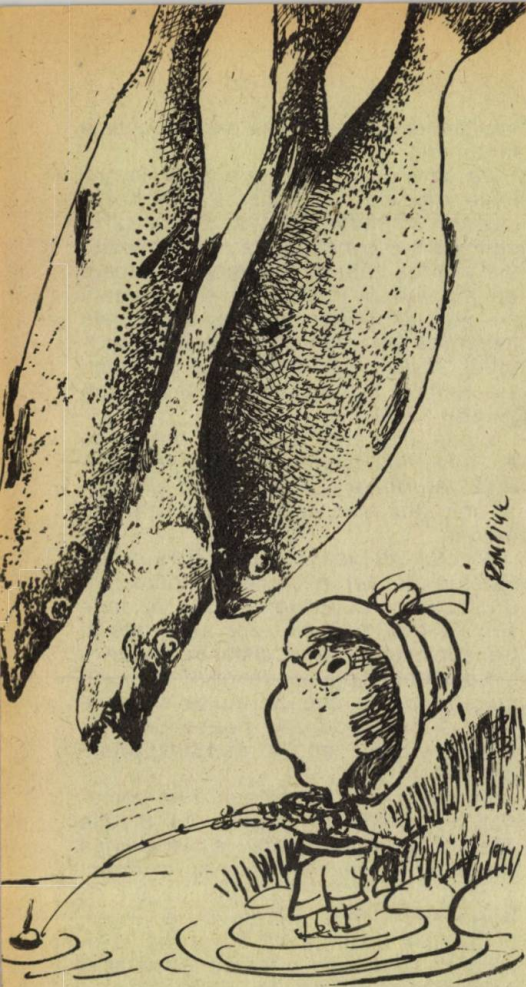

ÎN PARC

De hai parcului ocol,
Nu vezi nici un leagăn gol!
Nici pe banchi să stai nu poți.
Că sî bunici cu nepoți!
Vin copii, vin grămădă,
Vor în leagăn să se vadă,
Huța-n ele
să se dea,
Pin-la stele
de-or putea!

NICOLAE IONESCU

În vara anului 1927, locuitorii fostului sat Serpuhovo (U.R.S.S.) s-au pomenit pe neașteptate cu o ploaie torrențială neobișnuită. Ploua nu numai cu apă, ci și cu pește viu: știuci amestecate, bibani, plăci cădeau pe stradă, pe acoperișurile caselor, în curți, în piețe. Bineînțeles, locuitorii au rămas muți de uimire, dar nu s-au sfiit să se ospăteze cu pește proaspăt. După 13 ani, la 17 iunie 1940, în satul Mescero, în plină zi a început să plouă cu bani de argint. Cele două „minuni” au fost săvârșite de trombe. În primul din cele două cazuri amintite, tromba a întâlnit în calea ei un lac din care a scos o cantitate considerabilă de apă și, odată cu ea, peștele pe care-l cuprindea. Apoi tromba și-a urcat prada la o mare înălțime, de unde a zvirlit-o deasupra satului. În cel de-al doilea tromba a jucat și rolul de arheolog, adică a dezvelit mai întâi un tezaur de monede vechi, le-a smuls din stratul

de pământ unde erau ascunse și a dăruit istoricilor o colecție de peste 1 000 de bucăți.

În 1933, în Siberia răsăriteană a căzut o ploaie cu meduze, iar în 1949, în Noua Zeelandă, una din cele mai mari ploii cu pești cunoscute. Atunci din cer au căzut zeci de mii de făpturi ale oceanului!

O puternică ploaie cu pești a fost înregistrată și în Kenya, cu câțiva ani în urmă. Aceasta s-a produs din cauza unei furtuni de o foarte mare intensitate, care a răvășit pur și simplu apele unui lac din apropiere.

Una din cele mai cunoscute ploii cu broaște a avut loc în vara anului 1874 în satul Lalain (Franța). 150 de soldați francezi care luptau împotriva austriecilor au trebuit să abandoneze tranșeele în care se aflau ca să nu fie acoperiți de broaște. Ploaia a durat 30 de minute.

După o furtună, pe teritoriul comunei Dargan-Ata, de pe malul râului Amudaria (U.R.S.S.), au apărut atâtea broaște de nu se mai vedea pământul!

Într-un secol de observații meteorologice s-au înregistrat în lume circa 200 de cazuri când a plouat cu... surprize.

Iată ce scria un ziar olandez din 1740: „În nopțile din 23 spre 24 și 24 spre 25 iulie a plouat la Gmunden (localitate în Austria n.n.) și în locurile învecinate cu o mare cantitate de grăunțe de diverse forme, mărimi și culori. Măcinate la moară, aceste grăunțe au dat o făină foarte frumoasă.” În 1827, în Iran, nu departe de muntele Ararat, a căzut o ploaie conținând niște grăunțe ciudate, care au format pe pământ o pătură groasă de vreo 16 cm. Oile care se găseau prin apropiere s-au apucat să le mănânce cu poftă, iar oamenii, după ce au văzut că animalele nu pătesc nimic, au pregătit din ele o pînă gustoasă. Cercetări științifice au dovedit că era vorba de produsele unor plante (un soi de licheni) care cresc la suprafața arborilor și stîncilor.

Cele mai multe ploii de „pucioasă” se datorează, de fapt, transportului de... polen! Examinîndu-se cîteva picături din ploaia galbenă ce a căzut la 7 mai 1887 la Cahors (Franța), s-a constatat că culoarea galbenă a ploii se datora grăuncioarelor galbene de polen de pin. „Ploaia de pucioasă” căzută în luna următoare a aceluiași an la Fontainebleau avea aceeași origine.

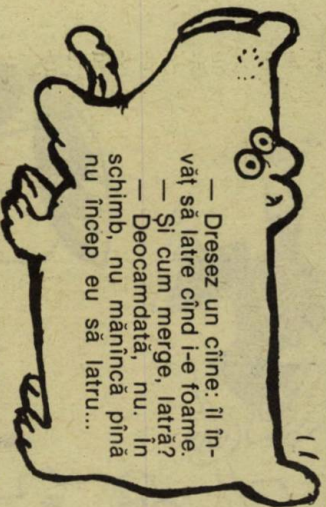
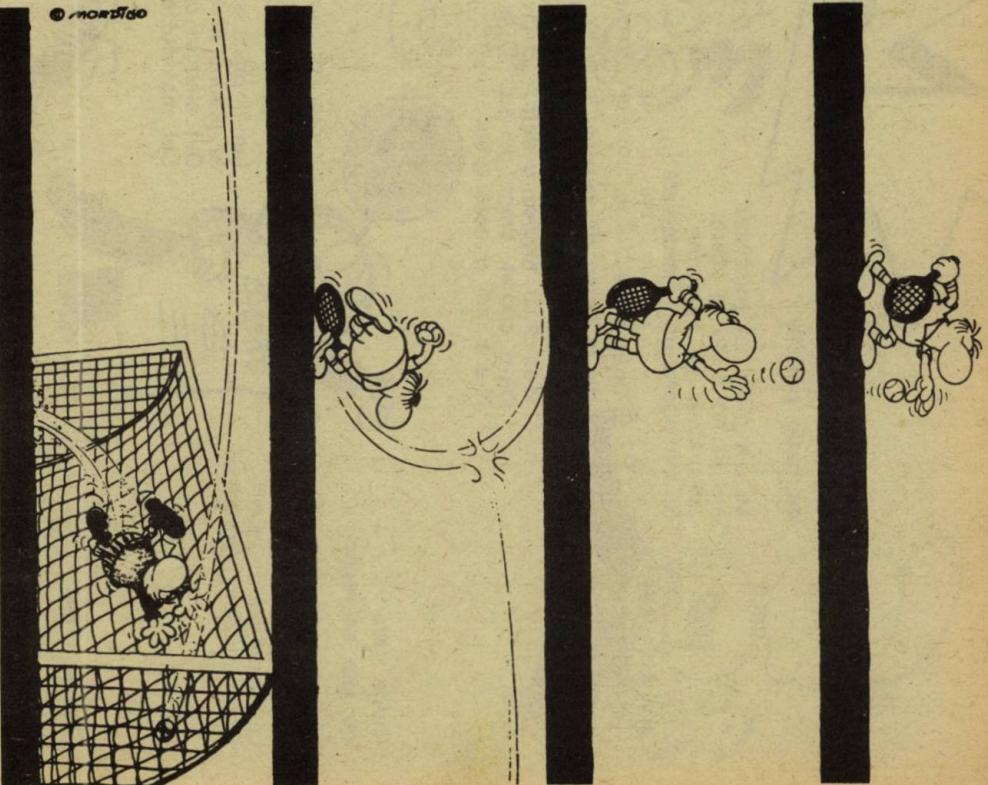
MIHAI BURDUJA și
AVRAM D. TUDOSIE

DRUMURI STRĂVECHI

Arheologi și istorici, după cercetări îndelungate efectuate de-a lungul anilor, au stabilit traseele unor străvechi drumuri care se întretaiau pe teritoriul patriei noastre. Unele dintre cele mai vechi drumuri din Europa și din țară, folosite încă din preistorie, urmau văile Oltului, Siretului, Prutului, Mureșului și Someșului.

Pe teritoriul țării noastre s-au întretaia și marile drumuri romane. În zilele noastre, lângă Corabia, la Celei, se mai păstrează o porțiune dintr-un asemenea drum, construit în secolul II.

— Dresez un cîine: îl învâț să latre cînd i-e foame.
— Și cum merge, latră?
— Deocamdată, nu. În schimb, nu mîncîcă pînă nu încep eu să latru...

PR

MINDRIE CARPATINĂ
(Biverb: 5, 5)

AM CONSTRUIT UN BĂUT
MECANIC CUIDĂ DE UN
COMPTER, TOATE FI
FOLOSIT LA TÂNDUL CĂTOR!

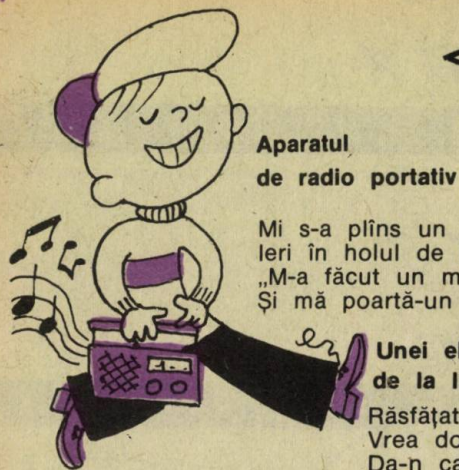
NU VREI, BADE, SĂ TI
TUNDEM NOI OALĂ ?
NĂȘTĂRI!

RADU MARIAN

Muzi

Aparatul de radio portativ

Mi s-a plîns un tranzistor
leri în holul de la scară:
„M-a făcut un muncitor
Și mă poartă-un pierde-vară“!

Unei eleve de la liceul de muzică

Răsfățata domnișoară
Vrea doar muzică ușoară,
Da-n carnet, draga de ea,
N-are nici o notă grea!

Unuia care nu știe să recite

Cînd la lecție cuvîntă,
Cam pe dos le potrivește:
La memorizare „cîntă“,
Iar la muzică... vorbește!

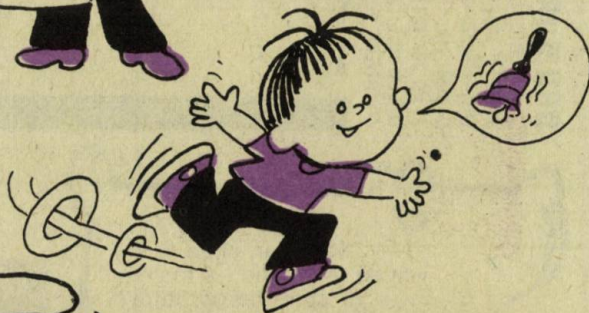

La școala de muzică

Lui îi place și vioara,
Și pianul, și chitara.
Din alămuri de tot felul
Cel mai dulce-i... clopoțelul!

Flux și reflux

Cînd ia cite-o notă bună,
Fetele îi cîntă-n **strună**;
Dar cînd ia o notă rea
Bat chiar **toba**-n contra sa!

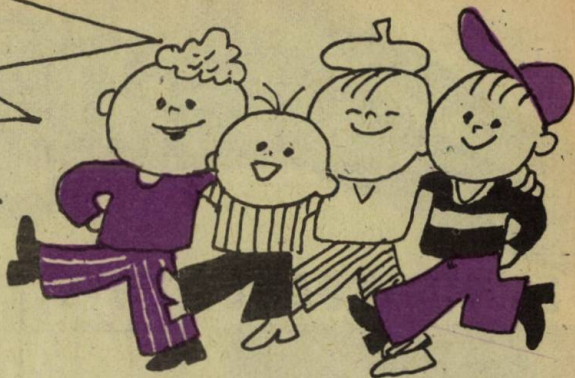

cale

Unui nedisciplinat

Trei amici l-au pus la punct
Că era în... contrapunct,
Și de-atuncea, cum se știe,
Toți trăiesc în armonie!

Auditor intoxica

Cum compune-un cîntecel,
Mă și cheamă pe la el
Și-mi promite și-o-ngheta
De l-i mai ascult o dată!

„Înviorare“

Din pătuc cînd s-a sculat,
La „do-re” s-a-nviorat!
La „mi-fa” a obosit,
Iar la „sol” a sforăit!

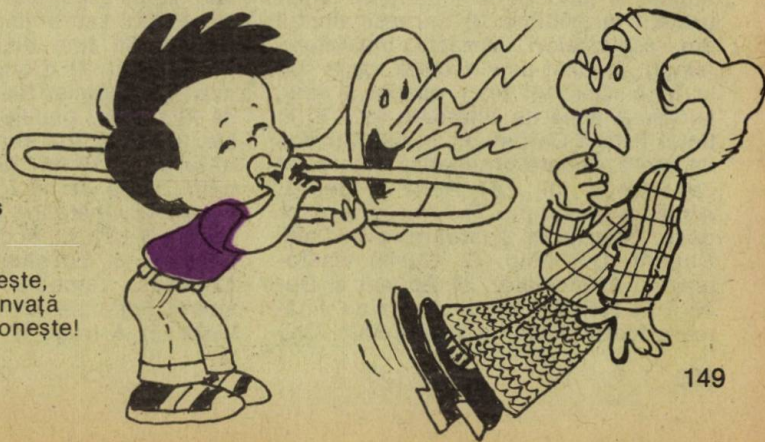
GEORGE ZARAFU

Desene de D. DOBRICĂ

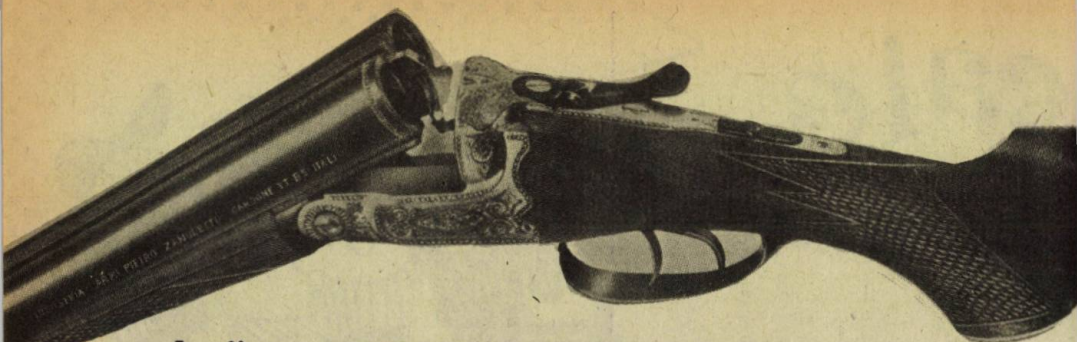

Trombonul despre un leneș

Igrec partitura
N-o prea stăpînește,
Mi-a promis că-nvață
Dar mă... trombonește!

LA VÎNĂTOARE

1	2	3	4	5	6	7	8		10	11
M	E	P	U	R	A	S	I			
2	L	A	R		M	O	N	T	A	N
3	O	N	A	S			C	O	R	M
4	G	A	R	I		D	E	L	T	A
5	I		E		C	E	R	B	I	
6	L	A	R		P	U	S	C	A	
7				A	R	E	A		T	I
8		F	A	R	S	A		T	I	Z
9	S	A	R		A	R	C		M	U
		Z				C	I	M	P	I
11		A			F	A	U	R		N
12		N					S	C	A	

ORIZONTAL: 1) Mult-rîvnitul urecheat (dim. pl.). Nu. 2) Specie de maimuță numită și gibbonul cu mîini albe. Vînat urmărit la înălțime. 3) Stîrnesc vînatul din ascunzători. Armele mistrețului (sing.). 4) Cîini de vînațoare foarte iuți la fugă. Cel mai tînăr pămînt al țării, minunată zonă de vînațoare (pl.). 5) În țintă. Fală a Carpaților, al cărui trofeu de mare valoare cinegetică este dorit de vînațori (pl.). 6) Ajută la goană. Armă de vînațoare. 7) Armăsar dobrogean. Folosită la vînațoarea prin Delta Dunării. Din timp. 8) Glumă vînațoarească. Asemănător. 9) Afluent al Dunării în R.F. Germania. Armă de vînațoare foarte eficientă în mezolitic. Cap

de muflon. 10) Ros. Oferă un variat vînat cu pene (pl.). 11) Sprijină vița de vie. Numele popular al lunii februarie. 12) Păsări sau animale din tolba vînațorului. Se ține bine prins.

VERTICAL: 1) Cocoși de munte. În aval! 2) Apreciat foarte mult. Cu părul ca lîna... sau penele de culoare cenușie. 3) La vînatul aripat și la pălăria vînațorului. Vînat de mărirea unei găini, cu o carne foarte gustoasă. 4) Noroc la vînațoare! Construcție provizorie. 5) Plus. Acoperă trupul unor animale. 6) Localitate în estul Indiei. Capcană. Simbolul fierului. 7) Din soare! Acțiunea de a trage cu arma în vînat. 8) A trage la nimereală. Strigăt

cu care se îndeamnă măgarul la drum sau se oprește din mers. 9) Geanta cu vinat. Boală infecto-contagioasă la gălince (abr.). 10) Populate cu giște și rațe sălbatice, posedă și o bogată faună acvatică. Vreme frumoasă. 11) prefix cu sensul „înainte”. Adăpostul vinatului (pl.).

DICTIONAR: LAR, ISAR, AMI, CIUS, MRC.

GLUME GLUME

— Spune-mi, Ionele, ce vrei să-ți cumpăr de ziua ta? O bicicletă, o minge, patine sau o rachetă de tenis?

— Cumpără-mi-le pe toate. Aleg eu după aceea...

Marius răsfoiește un dicționar.

— Tata, ce înseamnă Cristofor Columb 1415—92? E numărul lui de telefon?

— Georgică, tu asculți uneori vocea conștiinței tale? întrebă învățătorul pe un elev neatent la ore.

— Dar pe ce canal se transmite, vă rog?

— Tată, de ce aleargă caii la curse?

— Cel care iese primul capătă un premiu.

— Și atunci de ce mai aleargă ceilalți?

— Mămico, te rog frumos, scrie-mi tu scrisoarea către Moș Gerilă.

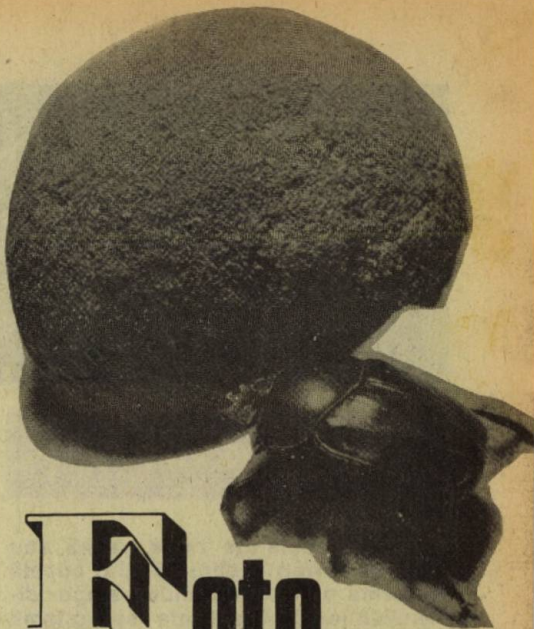
— Dar de ce n-o scrii tu, dragul meu?

— Mă gândesc că, dacă fac greșeli de ortografie ca anul trecut, iar îmi trimite o carte de gramatică.

Un om și un câine joacă șah într-un parc: Un trecător exclamă:

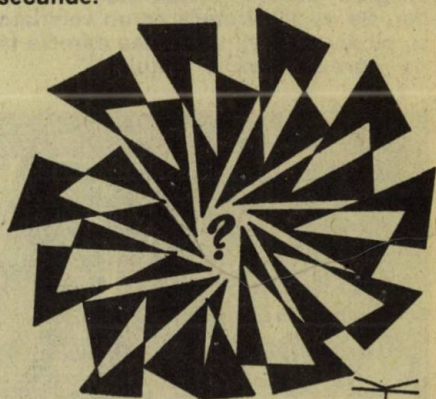
— Ce câine inteligent!

— Aș, răspunde șahistul, totdeauna pierde.

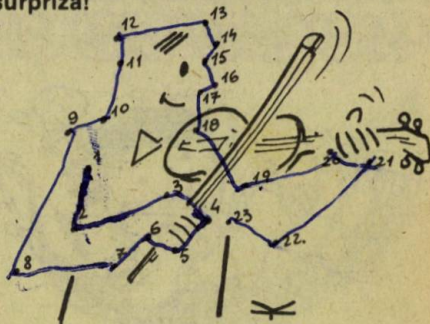

Foto GHICITOARE

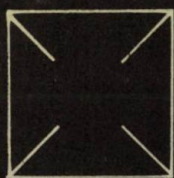
Cîte triunghiuri sînt în acest desen?
Ca să aflați aveți la dispoziție 30 de secunde.

Unind punctele din imagine în ordinea cifrelor, veți obține un desen... surpriză!

MORIȘCĂ DE VÎNT

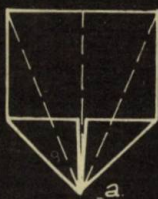
Dintr-o coală de hîrtie velină sau dintr-un carton subțire, tăiați o bucată de formă pătrată, alegîndu-i singur dimensiunile. Cu foarfecele (sau o lamă de ras uzată) faceți patru tăieturi pe jumătate din diagonale, așa cum vedeți în primul desen. Îndoiiți apoi vîrurile exact în centru (ca în cel de-al doilea desen) și fixați-le cu un ac cu gămălie sau un cui subțire.

Țineți morișca în mină (de suport) atunci cînd bate vîntul ori fixați-o pe un gard, arbore, balcon etc. în aer liber. Se va roti frumos ca un ventilator și, cu ajutorul ei, veți putea aprecia tăria aproximativă a vîntului.

ARIPĂ ZBURĂTOARE

Dintr-o coală de hîrtie velină de formă dreptunghiulară puteți realiza - într-un minut - o jucărie zburătoare, care planează în aer și se ridică dacă întâlnește curenți ascendenți. Pentru a o construi, pliați hîrtia de-a lungul liniilor întrerupte din desen, urmărind cele patru faze (notate cu a, b, c, și d). Desfaceți-i apoi aripile rezultate din îndoiri și îndreptați-le în stînga și-n dreapta, cu un mic unghi care să le dea o poziție ușor oblică, după cum observați în desen. Tot aici vedeți și cum trebuie să țineți aripa zburătoare cînd o lansați „pe aripile vîntului”.

Prof. ELENA VODĂ

HAMACUL

Vara, în zilele călduroase, ce poate fi mai plăcut decît să stai în grădină, la umbra pomilor, să citești sau, pur și simplu, să te odihnești într-un hamac!

Cei care n-ai urcat niciodată într-un astfel de leagăn suspendat, confecționat din pinză ori din plasă de sfoară, încercați în vara aceasta. Știți cine a inventat hamacul? Indigenii din pădurile tropicale ale Amazonului.

UNIC ÎN LUME

LACUL

Ursu

Pe locul unde se află astăzi cunoscută și frumoasa stațiune balneară Sovata, cu milioane de ani în urmă a existat laguna unei mări. În urma evaporării apei, din această lagună n-au mai rămas decât straturile de sare, care au fost acoperite de lava unor vulcani, astăzi în întregime stinși. Mai târziu, apa râurilor adunată în dolinele vulcanice a dat naștere câtorva lacuri.

Printre acestea se numără și lacul Ursu, care are o suprafață de 45 000 mp. Este unic în lume în felul său, deoarece, la suprafață, apa sa, adusă de trei pîraie, are o concentrație de sare mai redusă; spre fundul lacului ea devine din ce în ce mai sărată. Firește, concentrațiile de sare determină temperaturi diverse: 20°C la suprafață, 40°C la un metru adîncime și 60°C la un metru și jumătate!

"Nu știu!"

Unul dintre sultanii care au domnit cîndva într-un ținut de peste mări și țări a dorit la un moment dat să aflu cam ce cunoștințe au supușii săi. Sultanul era un om foarte cult. El cunoștea multe limbi străine și avea o vastă bibliotecă.

Într-o bună zi, sultanul a dat sfoară în țară că oricine poate veni la palat să-i pună cîte întrebări dorește. Cel la a cărui întrebare va răspunde „Nu știu” va primi o pungă mare cu galbeni și va fi înălțat în rang.

Promisiunile fiind foarte ispititoare, prin fața sultanului s-au perindat sute de oameni, care i-au pus cele mai

năstrușnice întrebări. Pe atunci la unele nu existau răspunsuri nici în vasta sa bibliotecă, de pildă dacă există oameni pe Lună și altele de acest fel. Sultanul dădea totuși răspunsuri precise: da sau nu.

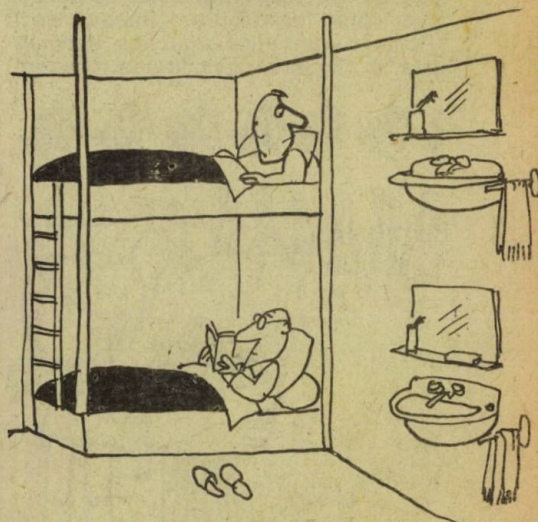
Într-o bună zi, la sultan s-a prezentat și Nastratin. La întrebarea pusă sultanului, acesta a răspuns foarte prompt: „Nu știu”.

De cum a rostit aceste cuvinte, suveranul și-a dat seama că Nastratin este deosebit de inteligent, întrucît îl determinase să le rostească făcînd uz tocmai de cunoștințele sale. Drept răsplată, sultanul i-a dat lui Nastratin punga promisă și i-a numit... pașă.

Ce l-a întrebat Nastratin pe sultan?

Răspuns:

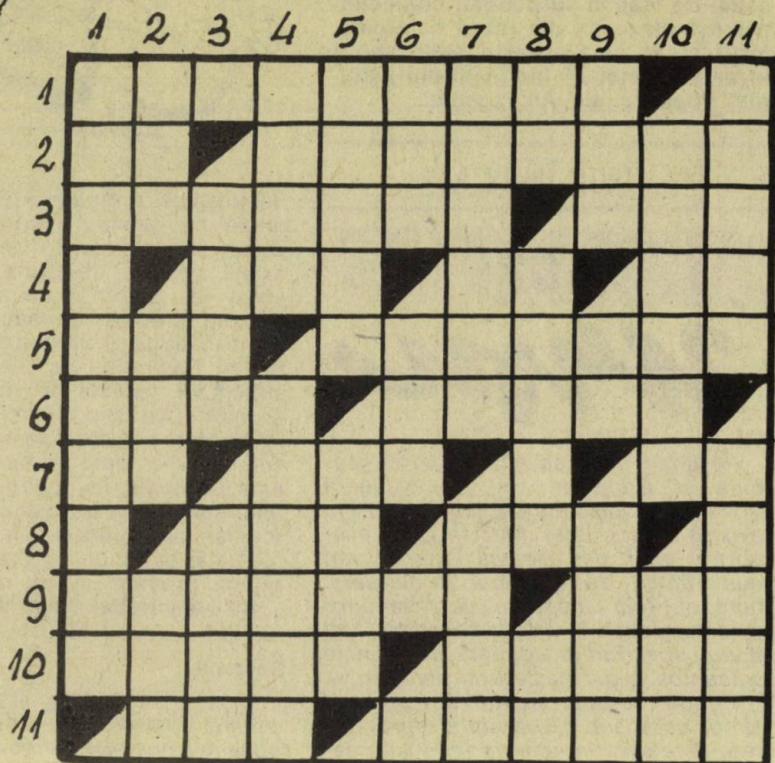
Nastratin știa că sultanul cunoaște mai multe limbi străine, printre care și franceza. Întimplător, Nastratin știa și el cîteva cuvinte franțuzești și atunci i-a pus sultanului următoarea întrebare: „Ce înseamnă *je ne sais pas*?” La această întrebare sultanul a răspuns foarte prompt: „Nu știu”, cuvinte care traduceau exact vorbele franțuzești rostite de Nastratin.

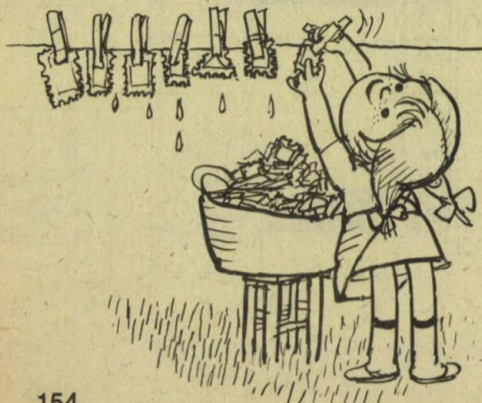

FILATELICA

ORIZONTAL: 1) Marginea zimțată a mărcilor poștale. 2) Primele efecte poștale! Apariții filatelice. 3) „Pli-curii...”, piese filatelice mult căutate de filателиști (2 cuv.). Slav. 4) Intră în prețu! mărcilor poștale. Elena Toma. Poziția 23 în catalog! 5) Mărci ce constituie fala filателиștilor (masc. sg.). „Poșta...”, tematică filatelică specializată. 6) Exclue posibilitatea revederii.

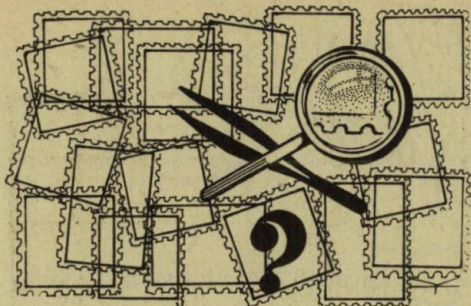

Ca timbrul pe scrisoare pus. 7) Pof-tim. Îndrăgită tematică filatelică. În filatelie! 8) Șa. Siglă autohtonă pentru R.P. Chineză. 9) Mărci scoase din circulație (masc.). Din nou. 10) Categoria celor mai buni filателиști într-o expoziție (pl.). Timbre. 11) Poștale! Colectionarea mărcilor prin dispunerea lor în linie dreaptă.

VERTICAL: 1) Uzarea fizică a mărcilor poștale. 2) Asociația Filателиștilor din România. În zadar! Diminutiv feminin. 3) Ibric fără coadă! Manieră. 4) Ideea de bază a unui exponat filatelic. Însoțesc cererile în anunțurile oficiale de schimb. 5) A iradia. Localitate thailandeză. 6) Diminutiv de la Elisabeta. Cochilii de melci! 7) Permit accesul în încăpere. Element de dantelură. 8) Tarife medii! Loc de apariție a mărcilor poștale. În șarnieră sau în marcă! 9) Medalia locului întâi. În straif! A garanța. 10) Variantă de culoare, subiect de colecție filatelică. Pe loc. 11) Foaie de catalog filatelic. Prețu! mărcilor și al serviciilor poștale.

DICTIONAR: FDC, ZRG, IBRI, DAAE, LIZ.

CÎTE MĂRCI POȘTALE APAR ÎN DESEN?

DESENUL DE SUS SE DEOSEBEȘTE DE CEL DE JOS PRIN ȘASE MICI AMĂNUNTE. CARE?

Desen de Virgil Tomuleț

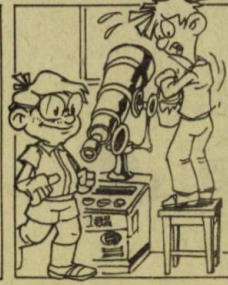
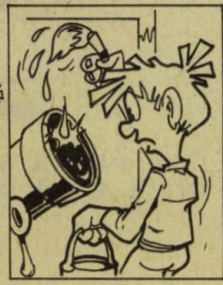
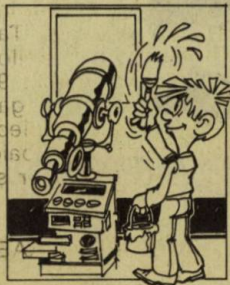
PRIMA MARCĂ POȘTALĂ DIN LUME

O legendă stă la baza apariției mărcii poștale. Era pe timpul cînd plata scrisorii o făcea cel care primea răvașul. Un fost învățător, Rowland Hill, se găsea la un mic han din Irlanda. Acolo a fost martor la o scenă: poștașul înmînașe un plic unei tinere. Aceasta luase obiectul, îl studiasse și îl înapoiasse: nu avea banii pentru taxă. Rowland Hill se oferî să plătească el, dar fu refuzat. După plecarea poștașului, secretul se înlătură, conform unor semne convenite dinainte și prezente pe plic, fata aflase conținutul mesajului. Atunci lui Rowland Hill îi veni ideea ca plata să se facă de către cel care expediază scrisoarea. El publică în 1837 o broșură: „Reforma poștală; importanța și aplicabilitatea ei”. În ea era propusă organizarea de azi a poștei și apărea definiția mărcii poștale.

Pe data de 6 mai 1840, la Londra era pus în circulație timbrul negru de 1 penny reprezentînd portretul reginei Victoria la vîrsta de 18 ani – primul timbru poștal din lume. Desenul îi aparținea lui Henry Corbould.

PETRE DOMȘA

PRIMA MARCĂ POȘTALĂ DIN LUME

RADU MARIAN

Termeni filatelici

V.D. POPA

- Ce **colecționezi**?
- **Mărci poștale.**
- Dar cum ai ajuns **filatelist**?
- Ca elev, după catalogul de note, m-a atras **catalogul filatelic.**
- Unde locuiești?
- Pe lângă **Mărcuța.**
- În casă cu curte?
- Nu, la **bloc.**
- Ce cărți citești?
- Cele de mare **tiraj.**
- Care **emisiune** te atrage mai mult la televizor?
- **Albumul duminical.**
- Joci șah?
- Da. Însă, ca filatelist ce sînt, dau **mutarea în plic.**
- La ce sport îți place să asisti?

- La box. Aici văd **serii** de lovituri.
- Care este **defectul** tău?
- Nu am. Colecționez numai **mărci bune.**
- Cum privești mărcile tale din album?
- Cu **lupa.**
- Ce crezi despre mărcile tale?
- Toate sînt **unice.**
- Bravo!
- De ce? Le am **desperecheate.**

- Deci nu ești un colecționar de **marcă...** Ce planuri de viitor ai?
- În vacanță vreau să merg la **Sintimbru**, județul Alba. Sau în comuna **Colți**, de lângă Buzău, celebră pentru **dantele.**

GLUMETE

Cine stă la ușă și nu intră?

(Soneria)

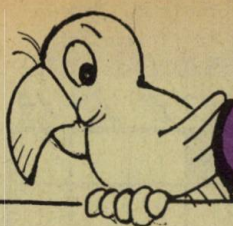

Care este cea mai somnoroasă literă a alfabetului?

(Doar M)

CARICATURI...

FĂRĂ DESENE

Plăcerea lui este să creeze neplăceri colegilor.

Dacă îl întrebi, de ce stă de lemn, îi sare țandăra.

În prezent promite să fie în viitor un elev mai mult ca perfect.

Este un școlar care promite, dar nu se ține de cuvânt.

Pentru că este o fire ascunsă, îl găsești cu greu în clasă.

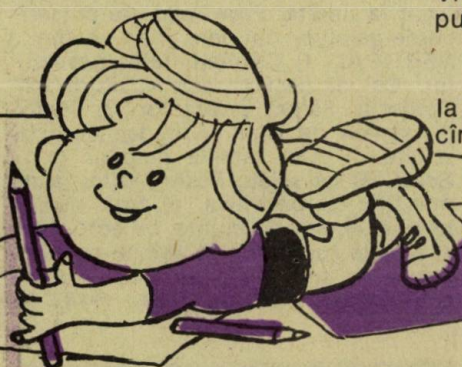
A spus în clasă toate riurile ca pe apă.

Privește pătrat cerul de prieteni.

Deși prezent în clasă, este absent la lecții.

Vrînd să se facă actor, a început prin a sufla colegilor.

la notele de sus numai cînd cîntă.

Ce învață mai întîi elevul care merge la școală?

(Iol)

(Drumul de acasă la școală și îna-

Care este cea mai scurtă lună din an?

(Mai, care are trei litere)

La ce te uiți fără să saluți, deși îl cunoști?

(La geam)

Ce flori răsar din nimic?

(Roze — din zero)

Două fete lucrează într-un laborator. Spuneți cum le cheamă și ce muncă fac?

(Ana-Liza)

Stau la masă fără să le fie foame și sete. Cine?

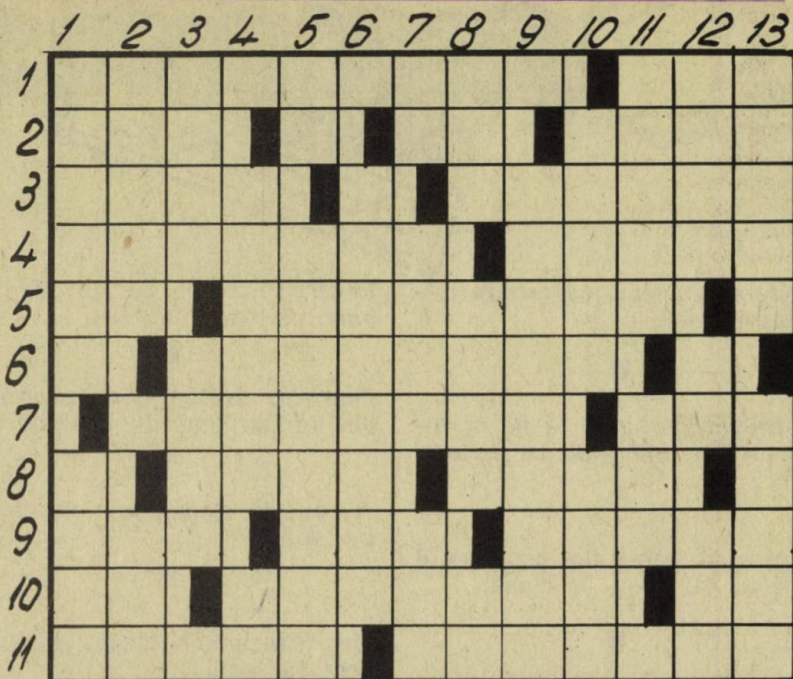
(Vesela și tacîmurile)

La pescuit

ORIZONTAL: 1) Oblet. Mediu piscicol. 2) Copcă mare în gheață. Cap de caracudă. Cui de care se reazemă vîsla luntrei. 3) Artistă plastică contemporană (Gabriela). O sfoară întinsă. 4) Periat. Pescuitorul de raci. 5) Cu ton! Pește mic de baltă, cu ochii și aripioarele roșietice. 6) Pește de Dunăre și de mare, înrudit cu cega. 7) Rîu din Moldova, bogat în pește. Undiță. 8) Stăruință. În componența gazelor de sondă. 9) Cap în nordul insulei Honshu (Japonia). A ieși la suprafață. În sfîrșit! 10) Puțină saramură. Delfin la...

înnot (pl.). Întîi și doi iulie. 11) Un dop legat la undiță. Pește mic, de culoare verde-gălbui, cu pete mari, negre. VERTICAL: 1) Ca majoritatea pescarilor. Cel al peștilor este fusiform. 2) Pardesiu. Faleză pescarilor. 3) Prefix cu sensul de viață. A cădea ceva la undiță. 4) Din familia crapilor (pl.). Secat. 5) La șalău. Pește răpitor, asemănător cu păstrăvul. 6) Mult rîvnii pești ai apelor de munte, cu solzi mici și puncte roșii (pl.). 7) Prinde pește. Scrumbie mică de mare (pl.). Remarcabil inginer elvețian (1854—1916). 8)

LICURICIUL

E o boabă de lumină,
Stea ce creanga o anina,
Joc de-nchipuire-adinca.
Literă ce n-o știi înca.

FLUTURELE

Mărgea ce-a coborît pe-o floare,
Oglindă colorată-n soare,
Pictură mică este — ghici! —
Pentru o casă de pitici.

PRIVIGHETOAREA

Lungi triluri lin coboară
Ca mieii pe cîmpie.
Păstorul-vînt, spre seară,
Le-adună cînd adie.

Fotografie de GRIGORE PREPELIȚĂ

RADU URSULESCU

Bărbierit. Comparativ pentru fragilitate (dim. pl.). La urmă! 9) Vinători subacvatici. 10) Medie de timp. A nădi în anagramă. 11) A prinde pește. Terminologie anatomică acceptată în 1895 (abr.). 12) Bucată de somn, de la pîntece sau de la coadă, sărată sau preparată cu oțet. Un ac întors. Dumitale. 13) Umblă cu acele. Năvod marin mare, destinat pescuirii în aglomerările de pești.

DICTIONAR: ADOC, CIRA, OMA, ADIN.

GLUME GLUME

Pe malul unui lac lucrează un pictor. Doi copii îi urmăresc îndelung lucrul.

— Vezi, spune apoi cel mare celui mic, ce se întâmplă dacă îți uiți acasă aparatul de fotografiat?

— Ce ne cere igiena?

(6) — Igiena ne cere să ne spălăm atunci cînd nu vrem.

În deșert.

— Nu vă supărați, unde se află ceaialtă oază?

— Mergeți drept înainte și vinerea viitoare o luați la dreapta.

ARITMOGRIF

Înlocuind cifrele cu litere, veți afla de la A la B denumirea unor „băi” situate în nord-estul Olteniei. Stațiunea se află într-o depresiune subcarpatică, pe valea riului Hința, înconjurată de dealuri acoperite de fag, stejar și brad. Pe verticale veți obține numele altor stațiuni balneoclimaterice de la noi.

	6	1	G		13	12	
	7	1	10	7	12	15	4
A	1	2	3	2	4	5	B
	2	5	5	4	11	8	
	8	1	G	9	13	9	10
	7	1	1	8	10	1	15
	9	11	5	14	5	11	

RURALĂ
(Monoverb:
6—9)

Practic

• Îmbrăcămintea croșetată cu motive în relief se calcă numai pe dos, pe o pătură moale; pentru a nu aplatiza motivele, fierul nu trebuie să fie încins.

• Vreți să vopsiți o dantelă albă, pe care doriți s-o folosiți ca decor la o rochiță, într-o nuanță de crem? Puneți-o în infuzie de frunze de gutui, frunze de ceapă roșie (uscate) sau ceai.

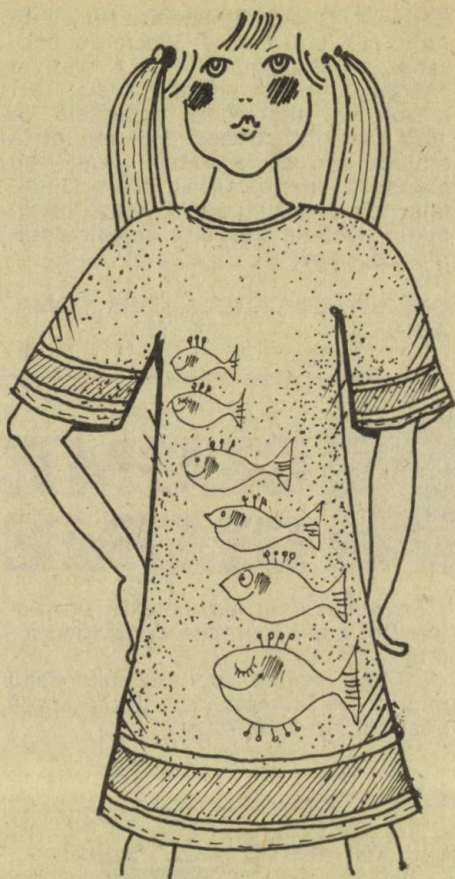

• Dacă vreți să lungiți un pulover sau o vestă, trageți un fir la 2—3 cm deasupra rîndului de jos și introduceți ochiurile pe andreele. Prelungirea este simplă și la minci, dacă acestea au fost începute de la umăr. Dacă au fost începute de la manșete, scoateți, la fel, un fir și ridicați ochiurile pe andreele.

• Cînd modelul pe care-l alegeți este mai lejer, tricotăți de la început cu 2—3 cm mai mici părțile componente. După primul spălat, îmbrăcămintea tricotată, întinzîndu-se ușor, va ajunge la lungimea dorită.

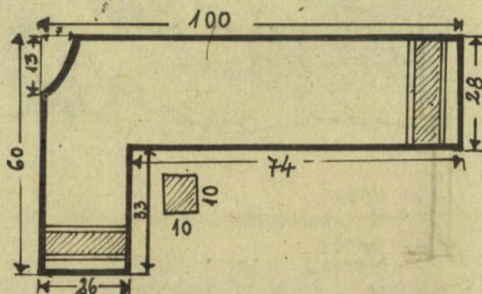
CROIȚI-LE SINGURE

Confecționați singure, după schițele date — simple, dar moderne — rochițe, fuste, bluze și... poșete. Înainte de a croi, luați-vă măsurile cu centimetrul, apoi realizați tiparul dintr-o coală de hîrtie. Materialele, vapoase (pînză topită, mătase, terocel etc.), uni, în carouri sau înflorate, trebuie neapărat puse la apă, deoarece intră cîțiva centimetri. După ce le ne-

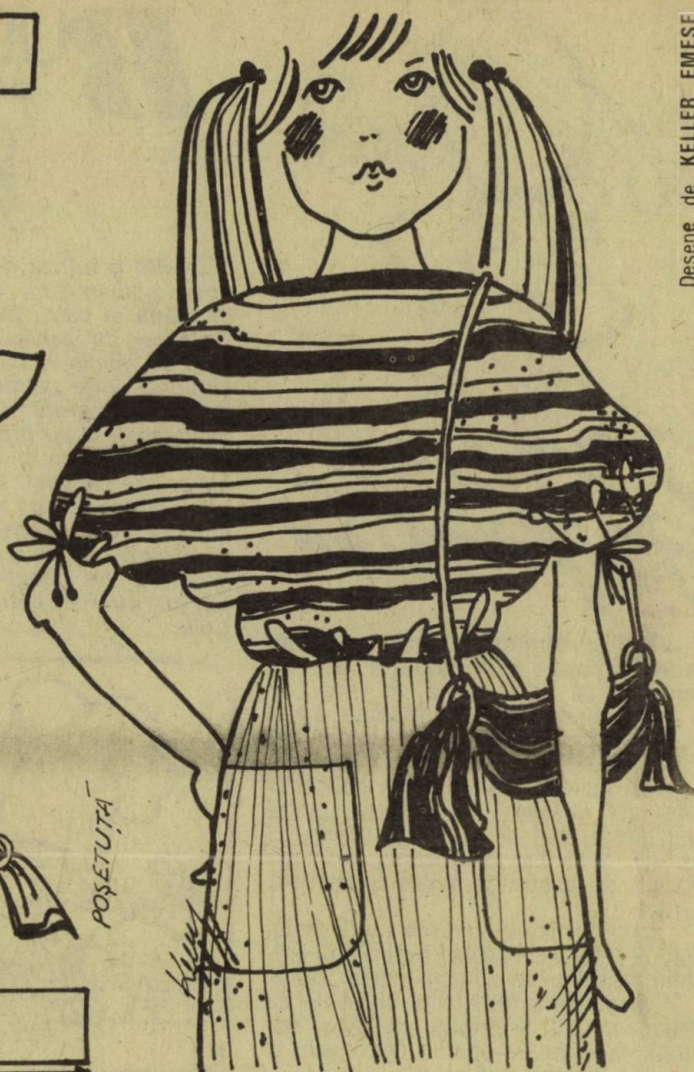
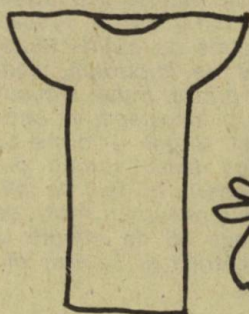
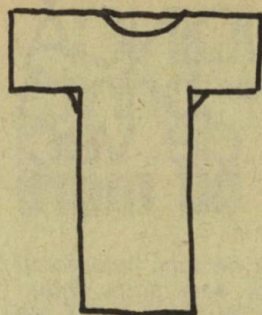

teziti cu fierul de călcat, așezați tiparul peste material, pe direcția firului drept al acestuia. După ce dați semne pe material cu creta de croitorie, exact pe marginea tiparului, croiți. Nu uitați să lăsați rezerve pentru toate cusăturile. Înfrumusețați rochița și fusta cu buzunare mari, foarte moderne, cu cerculețe înguste sau late de 1—2 cm, cu paspoaluri ori cu dantelă lată sau îngustă. Asortați toate elementele decorative cu materialul de bază din care confecționați îmbrăcămintea.

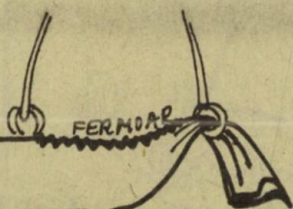
MARIA MITREA

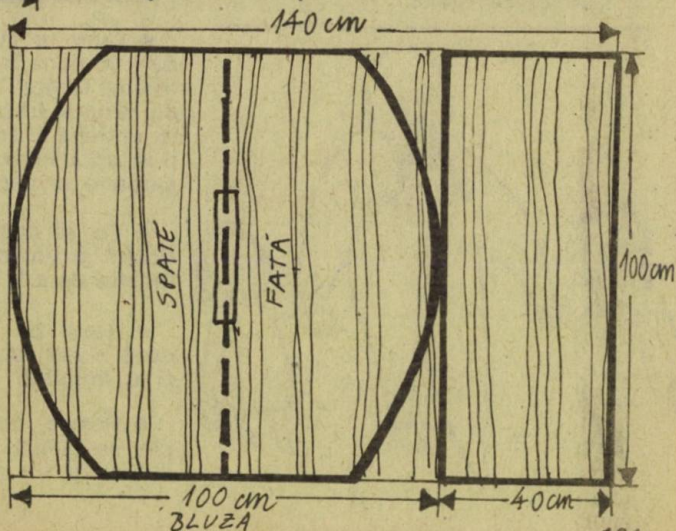
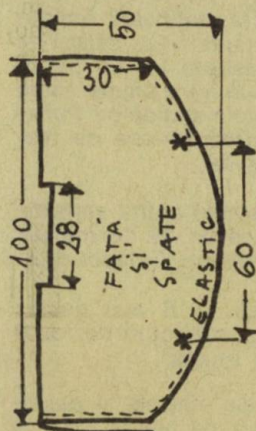

POȘETUȚĂ

FERMOAR
40

100

100 cm
BLUZA

Mica gospodină

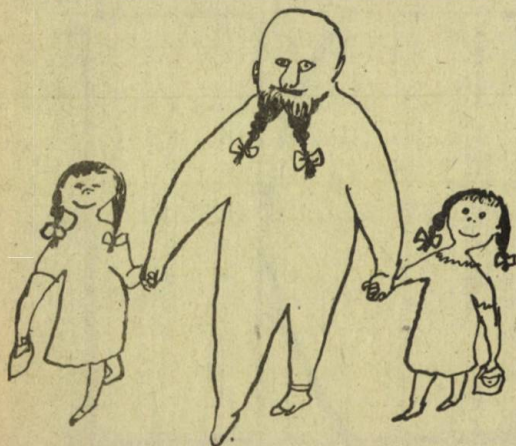
- Vasele termorezistente (lena) de formă circulară se folosesc la fiert, iar celelalte, de orice formă, la fript.

- Nu puneți pe foc niciodată vasul gol, turnați mai întâi în el lichidul sau grăsimea și apoi încălziți-l la foc mic.

- Nu puneți vasele fierbinți pe suprafețe reci metalice, de porțelan, piatră sau gresie, nici pe suprafețe umede, ci pe un fund de lemn uscat; variația bruscă de temperatură poate deteriora serios vasul.

- Dacă în timpul fierberii sau friptului este necesară completarea apei sau grăsimii, acestea se adaugă numai calde.

- Vasele termorezistente se spală cu detergent. Nu le frecați cu nisip sau sîrmă (acestea le produc zgirieturi), ci cu sare de bucătărie.

BUDINCA

din brînză
de vaci
cu mere

În 400 g brînză de vaci, încorporați două gălbenușuri, apoi două linguri de făină și patru de zahăr pudră, un pachetel de zahăr vanilat sau coajă rasă de lămîie și 100 g stafide. Frecați stafidele între palme cu puțină făină, ca să se curețe de impurități, apoi amestecați-le cu brînză. Bateți albușurile spumă tare și amestecați-le ușor cu brînză de vaci. Ungeți o formă cu unt, tapetați-o cu făină, turnați din compoziție și acoperiți cu felii de măr (4-5 mere). Deasupra turnați restul de amestec. Se coace 30 de minute la cuptor cu foc potrivit și încălzit din timp.

• Cum se curăță stafidele? Înainte de a le pune în prăjituri sau salate de fructe, turnați deasupra lor un pumn de făină și frecați-le între palme; făina va antrena și codițele stafidelor. Puneți-le apoi într-o strecurătoare de macaroane și cernați-le.

• Ca să capete mai multă savoare, ficatul și rinichii se țin 30 de minute, înainte de a fi preparați, în lapte crud.

• Sosul de roșii va fi mai gustos dacă îi veți adăuga o lingură de zahăr și o linguriță de muștar.

• Roșiile, prunele, caisele și piersicile se curăță ușor de piele dacă le cufundați un minut în apă clocotită.